

Izrabimo volitve v svoj prid!

Nič kaj dobro se nam ne godi v »demokraciji« Sloveniji. Slavo-spev tržnemu gospodarstvu se je izkazal kot neokolonialistična osvojitvev vzhodne Evrope, ki jo je izvedel mednarodni kapital s pomočjo domačih gospodarskih kvizlingov. Slovensko prebivalstvo je čedalje revnejše. Kot vedno in povsod revščina najprej prizadene najbolj ranljive skupine prebivalstva. V demokraciji vlada ljudstvo, pravijo. V resnici pa imajo vladajoče elite v slovenski »demokraciji« ljudstvo zgolj za kuliso, za katero bolj ali manj uspešno jemljejo revnim in dajejo bogatim.

Spet so pred nami lokalne volitve, čas, ko nam tisti, ki razdeljujejo lokalni proračun, prisluhnejo bolj kot kadarkoli prej, ko množično hodijo na naše prireditve, ko nam dajo nekoliko več sredstev za naše delo in nam pomagajo pokriti kako streho ali zamenjati okna na stavbi. Lepo.

Opravljamo izjemno pomembno delo za državo in lokalno skupnost, našim članom organiziramo rekreacijo, šport, kulturne aktivnosti, izlete, da bi ostali čim dlje zdravi in neodvisni in tako čim manj dragi za socialno državo. Pomagamo starejšim članom v njihovih stiskah. Naše prostovoljke in prostovoljci v 220 društvih redno obiskujejo starejše od 69 let, pa naj so člani društev ali ne. Skušamo ugotoviti, kaj potrebujejo, in jim pomoč tudi zagotoviti. Večina županov se tega zaveda in podpira društva upokoencev in naš projekt.

Ko se s člani društev pogovarjam o podpori občin DU, mnogi ugotavljajo, da je razumevanja malo, da imate v občinskem svetu le enega svetnika, da dobite malo ali nič podpore za svoje delo. Na vaših srečanjih srečujem tudi župane, ki menijo, da revščine v Sloveniji ni, da pretiravamo z opozarjanjem na stisko prebivalstva ...

Pred nami je čas, ko lahko kaj storimo za boljši odnos lokalnih politikov do starejših in revnih in do društev, ki skrbijo za najbolj ogrožene. Slovenske politične stranke so se izpele. Nič več nimajo različnih programov, nobene stranke ni več, ki bi jo zanimala stiska ljudi, ki so se znašli na dnu, nič ne naredijo za to, da bi breme recesije poleg upokoencev, brezposelnih in slabo plačanih delavcev nosili tudi tisti, ki so ljudi spravili vanjo. Zato

ni več smiselno voliti stranke. Na lokalni ravni, kjer se ljudje med seboj poznate, dobro poznate tudi kandidate za svetnike in župana. Kdor si je pridobil premoženje v času, ko je bil blizu lokalnega ali državnega proračuna, to je v lokalni ali državni politiki, je zlorabil informacije in položaj, ki ga je imel, za lastno bogatenje. Tak človek ne sodi v politiko. Dober politik mora svoje osebne interese podrediti interesom ljudi, ki so ga izvolili.

Predlagam, da se nehamo izrekati za to ali ono stranko, in da volimo ljudi, ki jih poznamo in spoštujemo ne glede na to, v kateri stranki so. Z izbiro kandidata pa se seveda naše delo ne konča. Po volitvah bomo morali med nami zadolžiti ljudi, ki bodo sledili delu našega izbranca in drugih izbrancev, ki jih bodo informirali in zahtevali od njih, da dajo prednost interesom najbolj občutljivih in ogroženih pred interesi tistih, ki se vedno znajdejo in nimajo težav z iskanjem svojih zagovornikov.

Visoka politika niso nastopi v Združenih narodih ali večerje pri angleški kraljici. Visoka politika je način vodenja družbe, države, občine tako, da bo imel tudi tisti najšibkejši med nami primerno hrano, da ga ne bo zeblo, da bo imel okoli sebe ljudi, ki mu bodo pomagali in da se bo počutil enakovrednega drugim.

Mateja Kožuh Novak

Vabljeni na

10. FESTIVAL ZA tretje ŽIVLJENJSKO OBDOBJE
29. 9. do 1. 10. 2010, Cankarjev dom, Ljubljana

Več na straneh 12 in 13

vsebina

Društvena obvestila	2
Seja UO ZDUS	3
Pisma bralcev	4
Iz dela ZDUS	7
Vzajemna	10
Vabilo na 10. festival	12
Aktualna zakonodaja	14
Iz pokrajinskih zvez	18
Sklepi sej ZDUS	22

Društvena obvestila

Za 3 evre z vlakom na festival!

Skupina vsaj šestih upokojencev, članov Zveze društev upokojencev Slovenije lahko z vlakom pripotuje v Ljubljano in se vrne domov že za 3 evre na osebo!

Ugodnost velja na podlagi seznama, ki ga z žigom potrdi društvo upokojencev.

Skupine več kot 20 udeležencev prijavijo potovanje po faksu do 24. septembra na številko 01/291 48 18 (gospa Majda Genjac).

Ob prijavi je treba navesti odhodno postajo ter čas odhoda in vrnitve.

Seznam postaj, kjer lahko kupite vozovnice

Bohinjska Bistrica, Borovnica, Brežice, Celje, Črnomelj, Divača, Dobova, Domžale, Grosuplje, Hrastnik, Ilirska Bistrica, Ivančna Gorica, Jarše - Mengeš, Jesenice, Kamnik, Koper, Kranj, Krško, Laško, Lesce - Bled, Ljubljana, Ljutomer, Litija, Maribor, Medvode, Most na Soči, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto-center, Novo mesto-Kandija, Ormož, Pivka, Poljčane, Postojna, Pragersko, Ptuj, Rače, Radovljica, Rakek, Rimske Toplice, Rogaška Slatina, Sevnica, Sežana, Šentjur, Škofja Loka, Trbovlje, Trebnje, Velenje, Vuhred, Vuzenica, Zagorje in Zidani Most.

Izkaznice za upokojenske popuste na železnici

Na razstavnem prostoru Slovenskih železnic na festivalu boste lahko kupili tudi izkaznico K-13a za starejše od 60 let in upokojence po znižani - promocijski ceni 3 evre. Z njo lahko kupite vozovnice s popustom:

- 30 odstotkov popusta za potovanja od ponedeljka do petka in
- 50 odstotkov popusta za potovanja ob sobotah, nedeljah in praznikih.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Ob nakupu izkaznice K-13a za potovanje po Sloveniji in Hrvaški, boste prejeli še RAILPLUS popust za neomejeno potovanje po Evropi s 25-odstotnim popustom.

Več informacij o voznih redih, cenah in o ponudbi Slovenskih železnic so stalno na voljo v Infocentrih Ljubljana, Celje in Maribor, na železniških potniških blagajnah in v klicnem centru Slovenskih železnic: tel. štev.: 01/291 33 32 ali po elektronski pošti: potnik.info@slo-zeleznice.si.

Festival veteranskih godb

Na Pogačarjevem trgu v Ljubljani bo v glasbeni uvod k 10. festivalu za tretje življenjsko obdobje v nedeljo, 26. septembra od 13. do 15. ure že četrtri festival veteranskih godb, ki bo letos pod naslovom Starosti prijazna Ljubljana. Vabljeni!

Tečaj o novostih v finančnem poslovanju

Zveza društev upokojencev Slovenije bo v sodelovanju s pokrajinskimi zvezami društev upokojencev od druge polovice oktobra do polovice decembra pripravila enodnevne tečaje o novostih v finančnem poslovanju društev. Tečaj je namenjen blagajnikom in računovodjem, njegov namen pa je, da bodo DU pripravila kakovostna poročila o poslovanju v letu 2010 in si v prihodnje olajšala to delo. V vsebino tečaja smo vključili tudi vaše predloge in pobude iz vprašalnika, ki ste nam ga posredovali ob koncu zadnjega tečaja.

Za vsa DU, ki bodo poravnala letno članarino ZDUS za leto 2010, bo tečaj brezplačen, za druga društva pa bo ZDUS zaračunal ceno tečaja po dejanskih stroških. Prijave pošljite do 31. septembra 2010 na vašo PZDU, ki vas bo tudi obvestila o datumu in času tečaja.

DA/BK

Z 22. seje UO ZDUS

Upravni odbor je podprl predsednico dr. Matejo Kožuh Novak, ki zagovarja združitev obveznega zdravstvenega zavarovanja s prostovoljnim (kar predlaga minister za zdravje Marušič), kar pomeni zavarovanje v zavodu za zdravstveno zavarovanje (direktor Fakin). Obvezno zdravstveno zavarovanje se plačuje po dohodku, t. i. dodatno zdravstveno zavarovanje (v resnici je osnovno!) pa je za vse enako, približno 25 evrov, do manjših razlik pa prihaja v odvisnosti od izbrane zavarovalnice, se pravi Adriatica Slovenike, Triglava ali Vzajemne. Slednja je tudi največja in na leto iz tega naslova obrača po 420 milijonov evrov. Zato je peta največja javna blagajna v državi!

Vzajemna zavarovalnica Vzajemna ustvarja dobiček, kar ni njen namen, zato je toliko bolj razumljivo nagajanje kapitala v navezi s politiko, da novemu nadzornemu svetu, v katerem sta po dva predstavnika starejših in srednje generacije, ki še dela, mu meče polena pod noge. To v njihovem imenu počne agencija za zavarovalni nadzor (direktor Perman), ki se loteva štirih neodvisnih nadzornikov tudi s protizakonitimi ukrepi, samo da iz omar Vzajemne ne bi popadali okostnjaki protipravnega razdeljevanja denarja (v preteklosti) različnim političnim prijateljem in političnim strankam, kar želi ugotoviti novi nadzorni odbor Vzajemne. Predstavnika delavcev Vzajemne v NS jim pri tem ne pomagata.

ZDUS torej zagovarja vključitev t. i. prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja v obvezno, do napovedane združitve (združevanje lahko traja tudi nekaj let!) pa želi civilna družba ohraniti nadzor nad poslovanjem Vzajemne! Zveza društev upokojencev Slovenije je največja organizacija civilne družbe in je humanitarna organizacija, zato dosledno zagovarja solidarnost. Kdor ima več, naj plača več!

Na seji upravnega odbora so razpravljali še o razdelitvi sredstev, ki jih ZDUS namenja pokrajinskim zvezam za kritje stroškov državnih športnih tekmovanj. Denarja, v glavnem ga prispeva ZPIZ, je malo, vsega 38 tisoč evrov. Ker ga delimo med 12 starih pokrajin, 13 zdajšnjih ali 16 pokrajin (tri pokrajine so še napovedane!), gre zgolj za drobiž, in to od 2.375 evrov za 16 pokrajin, ali 3.166 evrov za 12 pokrajin. Predsednik osrednjeslovenske (ljubljske) PZDU Marjan Sedmak je prepil za drobiž prekinil s pozivom, naj si pokrajine pomagajo z denarjem tudi same, predsednik dolenjske PZDU Jazbec pa je povedal, da so pri njih v ta namen zbrali dodatnih 5 tisoč evrov. Zatem so se člani UO hitro dogovorili, da denar razdelijo po številu ekip, ki tekmujejo (je šest tekmovalnih panog), zato ga bo ZDUS pokrajinam nakazala nemudoma.

Razpravljali so še o možnostih, da se razširita upokojenska hotela Delfin v Izoli in dom v Rogaški Slatini. Sosednja parcela ob hotelu Delfin v Izoli je (končno) urbanistično obdelana in naprodaj, zanimanja za gradnjo na njej pa je veliko, zato je UO ZDUS pooblastil upravo hotela Delfin, naj naroči (in plača) ustrezno strokovno študijo o upravičenosti novogradnje v Izoli ter razširjene adaptacije v Rogaški Slatini.

Člani UO ZDUS so na seji še potrdili polletno finančno poročilo zveze in se seznanili z zakoni, ki zadevajo starejše in so že v parlamentarni obravnavi.

m. v.

Pisma bralcev

Kam izpuhti 292.208 evrov glavnice po vsakem umrlem upokoјjencu?

Res zanimivo razmišljanje. Le kje je ves ta denar?

Vsakomur izmed nas se zdi samo po sebi umevno, da določen del plače namenja za svojo pokojnino. Le redki med nami pa so izračunali, kaj v resnici plačujemo in predvsem, koliko! Ker takšnega izračuna v medijih še nisem zasledil, sem se odločil, da ga pripravim sam in tudi objavim.

Kot osnovo sem vzel neto plačo 1.000 evrov, kar je približno 50 evrov več kot povprečna neto plača. V izračunu sem uporabljal program za izračun plače na spletni strani www.racunovodja.com, za izračun obresti pa spletno stran Abanke, kjer sem kombiniral namensko varčevanje z vezano vlogo. Po grobi primerjavi so bili izračuni drugih bank skoraj enaki.

Za osnovo sem vzel seštevek prispevka, ki ga plačuje posameznik (236), in tistega, ki ga plačuje podjetje (134), kar zneske skupaj 370 evrov. Zatem sem ta znesek s pomočjo internetne aplikacije najprej namensko varčeval, po 5 letih pa vezal na obdobja po 6 let in začel enak znesek na novo namensko varčevati. Rezultat takšne kalkulacije je bil šokanten:

- Že po 23 letih bi privarčeval skupaj 146.850, kar bi ob vezavi zneslo letno 4.919 evrov obresti na leto, kar pomeni 410 evrov na mesec. S takšno pokojnino danes živi kar nekaj upokoјjencev, ki so delali vse življenje.
- Po 29 letih bi ta znesek znašal skoraj 211.000 evrov, kar bi ob vezavi prineslo kar 7.068 evrov letno ali 590 evrov na mesec. Takšna bo verjetno višina naše povprečne pokojnine po veljavnem sistemu.
- Po 35 letih bi ta znesek znašal skoraj 300.000 (natančneje 292.208) evrov, letne obresti pa 9.787 evrov ali 815 evrov na mesec. To pa je kar za 212 evrov več, kot je bila decembra 2008 povprečna pokojnina (602,90 evra - podatek s spletne strani ZPIZ).
- Če pa izračunamo, kaj bi to pomenilo pri 40 letih delovne dobe, pridemo do zneska 382.128. Tak znesek bi navrgel 12.800 evrov letnih obresti ali kar 1.066 evrov na mesec. To pa je višina pokojnine, ki smo jo lahko slišali v obljubah nekaterih strankarskih prvakov.

Če bi torej želeli imeti mesečne prejemke po zaključku delovne dobe enako visoke, kot je vaša plača, ni potrebnega nič drugega, kot odpraviti pokojninski sistem, kot ga poznamo, in

namesto tega uzakoniti le obveznost, kolikšen del od plače je posameznik dolžan varčevati za svojo starost.

Zdaj pa še glavna razlika med predlaganim in zdaj veljavnim sistemom.

Mesečni znesek 815 evrov, ki bi ga upokoјjenec prejemal po 35 letih delovne dobe, bi bile le obresti, kar pomeni, da bosta dedek in babica po svoji smrti zapustila dedičem celotno glavnico v znesku 584.416 evrov (2 x po 292.208 evrov), s čimer bi si lahko vsak od štirih vnukov kupil luksuzno stanovanje ali hišo za 146.000 evrov!

Razlike med veljavnim in predlaganim sistemom lahko strnemo v tri točke:

1. mesečni prejemek upokoјjenca bi bil v povprečju za 30 odstotkov višji kot je zdaj;
2. upokoјjevali bi se lahko v povprečju 5 let prej in ne da bi obremenjevali državo;
3. po smrti bi za upokoјjencem ostalo v povprečju 292.208 glavnice.

Zelo pomembno vprašanje, ki logično sledi iz te kalkulacije, pa je: kam izpuhti 292.208 glavnice po vsakem umrlem upokoјjencu?

Če upoštevamo statistični podatek, da je v letu 2008 umrlo 18.308 oseb, in če predvidevamo, da je bilo med njimi 10.000 upokoјjencev, je z njimi vred neznano kam izpuhtelo kar 3 milijarde evrov ali približno tretjina državnega proračuna!

Zato vladi predlagam, da odpravi zdajšnji pokojninski sistem in namesto tega uzakoni obvezno varčevanje v znesku dosedanjega prispevka posameznika.

Stroškov za sistem tako ne bo več, njegovo vlogo bodo prevzele banke in zavarovalnice, ki bodo z dobro naložbeno politiko tudi kaj zaslužile in državi prinesle nove davke.

Posledice takšnega sistema bi bile naslednje:

1. zaradi zgodnje upokoјjitve bi več mladih dobilo zaposlitev;
2. zaposleni bi se upokoјjili po 35 letih delovne dobe in bi zdravi uživali starost;
3. s privarčevano glavnico bi lahko za vselej rešili stanovanjski problem mladih;
4. izračun pokojnine bi bil jasen in predvidljiv, predvsem pa neodvisen od vlade.

A prav četrta točka je tista, ki politiki (predvsem DeSUS) ne more biti po godu, saj bi s tem postale pokojnine transparentne in urejene ter nihče več ne bi mogel pred volitvami obljubljati 1.000 najnižje pokojnine ali kako drugače manipulirati s to občutljivo populacijo.

Zato lahko pričakujemo le, da se bo sistem, ki bi se moral sam vzdrževati, začel zadolževati, vlada pa bo začela v obliki davkov pobirati vsem, ki še kaj imajo, da bo lahko ohranila trenutni pokojninski sistem (z nekaj kozmetičnimi popravki).

Nihče pa se očitno ne zaveda, da bodo zvišanje starostne meje za upokoјjitev in uvedba bonitet za delo po tej starosti še do-

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

datno skrčilo že tako ozek izbor kakovostnih delovnih mest za mlade.

Ko poslušam nekatere predstavnike oblasti, se nikakor ne morem znebiti občutka, da je njihov cilj čim krajši čas med upokojitvijo in pogrebom, zares optimalno pa bi bilo, če bi ljudje umirali kar na svoj zadnji delovni dan.

Delo, pisma bralcev

Zaradi neplačevanja prispevkov v zapor?

Dovolite, da najprej povem svoje mnenje o tej, po mojem mnenju veliki (mednarodni) sramoti slovenske pravne države, ki že dve desetletji dovoljuje delodajalcem, da ne plačujejo prispevkov za pokojnino, ki pa predstavljajo naložbo delojemalcev za starost. To je po mojem mnenju več kot očitno kriminalno početje! Kaj takega se lahko dogaja samo tedaj, če gre za popolno etično rigidnost družbe ali države ali pa za funkcionalno nepismenost poklicanih institucij? Kar berem (npr. Delo, 12. avgust 2010), je pravi cinizem, sarkazem do delojemalcev.

Durs je na vrhovno tožilstvo poslal vprašanje, ali kazenski zakonik omogoča, da je delodajalec, ki ni plačal socialnih prispevkov, tudi kaznovan. Od tožilcev so dobili odgovor, da ne, problem pa je po presoji tožilstva v tem, da mora Durs dokazati naklep, torej da delodajalec namerno ni plačeval svojih obveznosti.

Dodatno težavo predstavlja formulacija, da je pravica do pokojninskega zavarovanja zaradi neplačevanja prispevkov lahko kršena šele tedaj, ko bi delavci izpolnili pogoje za upokojitev. To pa pomeni, da bi lahko šele po upokojitvi uveljavljali to pravico pred sodiščem.

Na Durs pojasnjujejo, da so lani začeli vlagati kazenske ovadbe, a so kmalu spoznali, da s tem ne bodo ničesar dosegli zaradi stališča tožilstva, da neplačevanje socialnih prispevkov ni kaznivo dejanje, izvzemši v izjemnih primerih.

Berem tudi in se popolnoma strinjam, da je temeljni problem pri nastali pravni zadregi v tem, da noben državni organ še nikoli ni odškodninsko, kaj šele kazensko odgovarjal za napačno razlago zakonodaje.

Kaj bo storila slovenska pravna stroka, kakšno je njeno mnenje? Kaj bo storil DZ RS, ki zastopa interese vseh državljanov, tudi delojemalcev in upokojencev?

Bo kdo odgovarjal?

Franc Mihič, Ribnica

Nikar ne odpravimo državne pokojnine!

Leta 1999 je Slovenija uvedla državno pokojnino in s tem dvignila raven svoje civilizacije. To se je zgodilo na pobudo Slovenske ljudske stranke, predsednik vlade je bil Janez Drnovšek, resorni minister za delo in družino pa Tone Rop. Oba sta podprla uzakonjenje državne pokojnine. Tako je zapisano v 59. členu takratnega zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju:

- oseba s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki nima pravice do pokojnine po tem zakonu iz tujega javnega pokoj-

ninskega sistema oziroma po drugih predpisih in katere lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenzusa za pridobitev pravice varstvenega dodatka po tem zakonu, pridobi pravico do državne pokojnine, če je dopolnila 65 let starosti in je med 15. in 65. letom starosti najmanj 30 let prebivala v Republiki Sloveniji;

- državna pokojnina iz prejšnjega odstavka je 33,3 odstotka nižje pokojninske osnove.

Glavna značilnost državne pokojnine je bilo »spoštovanje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva«, kot pravi 21. člen ustave, s tem da je bila to državljanska pravica in ne socialna pomoč, za katero bi bilo treba prositi in preverjati upravičenost. Financira se neposredno iz državnega proračuna in ne obremenuje pokojninske blagajne.

Predlog novega pokojninskega zakona zdaj državno pokojnino odpravlja in jo na prošnjo dosedanjega upravičenca nadomešča s socialno pomočjo s preverjanjem premoženjskega stanja na podlagi nepremičnin. Dosedanji upravičenec bo moral zanjo zaprositi in tako zadostiti številnim birokratskim predpisom. To bo dodatno breme za socialne službe, za katere vemo, da zaradi pomanjkanja kadrov že zdaj ne zmorejo vsega dela.

Po desetih letih je to prvič, korak nazaj v našem prizadevanju postati bolj civilizirana družba, drugič, v nasprotju z duhom slovenske ustave, ki zagotavlja spoštovanje človekovega dostojanstva v uradnih postopkih - dosedanja pravica se spreminja v morebitno upravičenost do socialne pomoči, za katero je treba prositi, in tretjič, potratno, kajti kolikor vemo, stroški preverjanja premoženjskega stanja ne bodo majhni, morda bodo celo večji od zneska za državne pokojnine.

Nihče pa s to spremembo ne bo nič pridobil, zadovoljila bo le tiste, ki pravijo: »Tisti, ki vse življenje ni nič delal, nima pravic in mora za socialno pomoč prositi, birokratom mora dokazati, da je revež, ki nima od česa živeti!«

Mnenja sem, da je državna pokojnina dobra naložba davkoplačevalskega denarja in vsaj majhen korak v prizadevanjih za lepšo in bolj civilizirano Slovenijo, saj tudi jaz plačujem davke. Spoštovane poslanke in poslanci vseh strank, premislite, prosim, še enkrat, preden podprete to slabo zamišljeno spremembo!

dr. Berta Jereb, Ljubljana

Za vrnitev oblasti ljudstvu!

Vlada pripravlja spremembe volilne zakonodaje. Temeljni razlog je uskladitev z ustavno določbo, sprejeto leta 2000, ki pravi, da imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom. Drugi razlog je v uskladitvi z odločbama ustavnega sodišča, nekaj sprememb pa je tehnične narave.

Od volilnega sistema je odvisno, ali bomo izvolili in imeli poslance, ki bodo samostojni in odgovorni ljudstvu in ne bodo vezani

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

na mnenje nikogar, vlada pa odgovorna parlamentu, kot to veleva ustava. Dandanašnji temu ni tako. Poslanci so odgovorni strankarskim vodstvom in še kako vezani na njihova mnenja in morajo spoštovati njih sklepe.

Ivan Oman je nekoč prostodušno izjavil, da ni pomembno, kaj kdo zna in kaj zmore, važno je, da je naš. V takem zatohlem ozračju je temeljni cilj vsake stranke in seveda tudi njenih izvoljenih poslancev, da ostanejo na oblasti.

Zato bi morale biti spremembe zakona o volitvah v državni zbor zares korenite.

Kandidiranje. Zdajšnji sistem kandidiranja in oblikovanja kandidatnih list praktično omogoča izbor le iz ozkega kroga članov političnih strank, čeprav jim ustava ne daje nobenih tovrstnih pooblastil. Ljudi, ki bi jih Slovenija ta čas potrebovala, da sedijo v parlamentu, ne bon zvalila na kandidatne liste političnih strank nobena politična stranka, ker bi tisti trenutek poteptali svoje dostojanstvo.

Glasovanje. Če naj bi bil poslanec predstavnik vseh volivcev, tako vsaj pravi ustava, bi moral volilni sistem omogočiti, da vsak volivec odloča o izbiri vseh 88 poslancev (dva volijo pripadniki narodnih manjšin). To pomeni, da bi na volitvah izmed vseh kandidatov obkrožil 88 kandidatov. Izvoljeni pa bi bili tisti, ki bi dobili največ glasov. Ni moj poslanec tisti, ki sem ga izvolil, ali poslanci tiste politične stranke, ki sem jo obkrožil. Moji poslanci so vsi, ki sedijo v parlamentu in so mi vsi enako odgovorni!

Sestop političnih strank z oblasti. Bog ne daj sprememb, ki

bi vodile v večinski sistem! Tudi visoka gospodarska rast na Kitajskem daje vtis uspešnosti, a vedeti moramo, da vsa notranja družbena nasprotja na Kitajskem ostajajo prikrita in ne izbruhnemo, dokler državljanom raste standard in jih obvladuje močan represivni aparat.

Korenita reforma volilnega sistema bi bil postopen korak k sestopu politike z oblasti in k utrjevanju oblasti ljudstva. Naprej je mogoče le, če politične stranke vrnejo oblast ljudstvu.

Kandidatna lista državljanov. Letos spomladi smo državljani v veliki čistilni akciji dobro očistili Slovenijo. Pokazala se je moč civilne iniciative. Morda pa bo podobna civilna pobuda organizirala dobronamerne Slovence, da se v podobni akciji organiziramo in pridemo na volitve v državni zbor s kandidatnimi listami državljanov in da na drugačen način očistimo Slovenijo. Tisoče je izobraženih, razumnih, modrih ljudi, ki jim ni najpomembnejše materialno bogastvo in imajo zamisli o tem, kako organizirati, urediti in upravljati to našo lepo Slovenijo in narediti Slovence srečne brez hlastanja za dobički. Samo dva ducata takih poslancev v parlamentu, samostojnih, brez strankarskih in drugih spon, bi bilo dovolj, da naredimo kakovostni zasuk. Ideja je blizu Sokratovim modrecem, upam le, da bo reakcija brez strupa.

Silvester Koprivnikar

Opomba uredništva:

Pisma bralcev izražajo mnenje avtorjev in niso nujno mnenje Zveze društev upokojujencev Slovenije.

 Sanolabor

Pr(a)va opora
v zrelih letih

www.sanolabor.si

Zaradi starosti, bolezni ali nesrečnega spleta dogodkov se prej ali slej najdemo v razmerah, ko se vsakdanja drobna opravila zdijo nepremagljiva ovira. V RAZSTAVNO PRODAJNEM SALONU v Ljubljani, na Leskovškovi 4 (krožišče pri Koloseju), si lahko ogledate in praktično preizkusite pripomočke, ki jih potrebujete:

- negovalne postelje, posteljne mizice, trapeze, sobna dvigala
- sedeže in dvigala za kopalno kad, razna oprijemala
- toaletne stole, nastavke za WC školjko
- vse za inkontinenco, stomo in obvezilnimi programi
- bergle, hodulje, invalidske vozičke, skuterje
- druge pripomočke

Pripomočke lahko kupite ali pa si jih **izposodite**, z možnostjo kasnejšega odkupa. Pripomočke vam lahko dostavimo, nudimo tudi rezervne dele in servis pripomočkov.

Delovni čas:
ponedeljek – petek
od 8. do 19. ure
sobota od 8. do 13. ure
Sanolabor, d. d.
Leskovškova 4, Ljubljana
tel: 01 585 43 39, 585 43 40

Vsak drugi torek v mesecu ob 17. uri vas vabimo **na delavnico s praktičnim prikazom** na temo **NEGA BOLNIKA NA DOMU**.
Prijava na tel: 01 585 43 39
ali na izposojevalnica@sanolabor.si

NOVO – poleg izdaje sedaj tudi **izposojamo** pripomočke
na naročilnico **2225**.

Iz dela ZDUS

Srečanje vodstev ZDUS in DeSUS

Vodstvi ZDUS - predsednica dr. Mateja Kožuh Novak, oba podpredsednika Anton Donko, Mirko Miklavčič in generalna sekretarka Zdenka Ferfila - ter DeSUS, ki so ga zastopali predsednik Karl Erjavec, generalni sekretar Ljubo Jasnič in članica izvršnega odbora Marija Pukl, sta se na rednem srečanju, ki je bilo konec julija, izrekli proti napovedovani zamrznitvi pokojnin in odpravi letnega regresa upokojencem.

Razpravljali so tudi o več perečih temah, ki bodo že konec tega poletja prišle na sejo vlade ali v obravnavo v državnem zboru. Moti jih, da vlada v EU predstavlja Slovenijo kot uspešno državo z majhnim številom socialno ogroženih, podobno govori tudi doma, namesto da bi jasno povedala, da – enostavno nima denarja za to. Če bo denarja zmanjkalo za pokojnine, naj ga hkrati zmanjka za plače in za regrese javnih uslužbencev, nato pa še v enakem odstotku za upokojence. Vlada ne more z denarnimi težavami obremenjevati le zdravstvene in pokojninske blagajne, medtem ko še marsikje drugje z lopato meče denar skozi okno.

Vladi bodo zato predlagali, da enakopravno obremeni vse: kapital, javni sektor, zaposlene in upokojence. Pri tem so opozorili, da upokojenci v vladinih očeh predstavljajo predvsem strošek in da vlada to svoje videnje starejših ponuja javnosti, čeprav že banke vedo, da upokojenci vrnejo gospodarstvu prav vsak evro, ki ga dobijo v obliki pokojnin kot povračilo za denar, ki je bil vplačan v preteklosti. Tako so dejali vsaj bankirji, ko so se pogovarjali s predstavniki upokojencev o uvedbi plačilne kartice ugodnosti. Nanjo bankirji gledajo kot na nepotrebno, medtem ko družba Diners meni drugače. Zanj so upokojenci pomembni, s plačevanjem s posebno Diners - ZDUS kartico bi lahko upokojenci Dinersu prinesli zaslužek, z doslednim plačevanjem s to kartico ugodnosti pa bi upokojenci na leto prihranili kar za eno pokojnino denarja! Tako so vsaj izračunali strokovnjaki ZDUS, ki bodo to odločitev še enkrat pretehtali na sestanku gospodarske komisije ZDUS.

V nadaljevanju sta se vodstvi dogovorili, da se bosta sproti obveščali o stališčih in dokumentih, sicer pa imata tako ZDUS kot DeSUS enaka stališča do napovedovane zdravstvene zakonodaje (zakoni so povezani med seboj, zato naj bi jih obravnavali in sprejemali hkrati), napovedane socialne zakonodaje, do t. i. modernizacije pokojninske zakonodaje, kjer so predstavniki ZDUS obljubili, da bodo skrbno preučili Erjavčevo slovensko formulo usklajevanja pokojnin, po kateri naj bi plače rasle v višini s 70 odstotkov rasti plač in 30 odstotkov rasti cen (švicarski model ponuja 50:50, oboji pa ga ocenjujejo kot nesprejemljivega). Hkrati so zaskrbljeni spričo združevanja KAD in SOD v novo agencijo, saj zaradi tega utegne priti do prelivanja denarja, čeprav je bil KAD ustanovljen predvsem za pomoč pokojninskemu zavodu! Oboji se tudi bojijo, da bodo upokojenci potegnili krajši konec, na račun denacionalizacije pa se bo debelila predvsem Cerkev. Sakralni objekti so eno, ko pa gre za gospodarske dejavnosti, naj država obravnava Cerkev tako kot vse

gospodarske družbe, torej naj bo tudi obdavčena njena gospodarska dejavnost.

Do zamrznitve pokojnin ne sme priti (čeprav so že polovično zamrznjene), prav tako ne pride v poštev odprava regresa, tudi selektivna ne; če že ne bo šlo drugače, se mora vlada oddolžiti upokojencem z državnimi obveznicami, ki naj bi jih upokojenci unovčili, ko bi se izboljšale razmere.

Obe vodstvi sta se še poenotili o napovedanem obdavčenju nepremičnin, ki bo močno udarilo upokojence z nizkimi pokojninami, saj je kar 80 odstotkov starejših od 69 let tudi lastnikov nepremičnin! Prostora, ki presega njihove potrebe, pa ne morejo ogrevati, ne morejo ga oddajati niti prodati, saj je večina hiš in stanovanj v krajih, kjer ni povpraševanja po njih, zato bo potrebno poiskati nove rešitve v oblikah alternativnega reševanja bivanjskih problemov. S temi vprašanji se že ubadajo strokovnjaki ZDUS, DeSUS pa se zanima za njihove nove pobude.

Vodstvo DeSUS je tudi čestitalo ZDUS za uspešno izvedeno skupščino zavarovalnice Vzajemna, strinjali pa so se s predsednico ZDUS, da obe organizaciji, prva predstavnica civilne družbe, druga politična stranka, podpreta predlog ministra Marušiča, da bi odpravili dodatno zavarovanje in uvedli enotno obvezno zdravstveno zavarovanje, ki bi tudi pravičneje obdavčilo vse državljane.

m. v.

ZDUS so obiskali hrvaški kolegi

Vodstvo ZDUS, ki so ga predstavljali predsednica dr. Mateja Kožuh Novak, podpredsednik Tone Donko in generalna sekretarka Zdenka Ferfila je obiskala delegacija Hrvaške upokojenske matice (Matica umirovljenika Hrvatske). Sestavljali so jo namestnik predsednika Rudolf Benček, glavni tajnik Branko Cvetković in urednik glasila hrvaških upokojencev Savan Tomašević. Ugotovili so, da so problemi obeh upokojenskih organizacij enaki ter se dogovorili za nadaljnja srečevanja. Prvo bo že na bližnjem festivalu za tretje življenjsko obdobje, kjer bodo predstavniki hrvaških upokojencev gosti slovenskih upokojencev.

info.zdus

Hotel***

AQUA ROMA

Rimske Toplice

- Hotel***
- Restavracija
- Dvorana za skupine
- Termalno kopališče
- Igrišča za balinanje, rusko kegljanje,...

Upokojemcem nudimo 10% popusta pri nakupu vstopnice za kopališče ter pri nočitvah!
Skupinam nudimo organizirana vodenja po Rimskih Toplicah!

Vabljeni v Rimske Toplice!

www.aquaroma.si - restavracija@aquaroma.si

Toplice 2, 3272 Rimske Toplice - (+386)051/378-987

Zakaj smo sindikati proti vladnemu predlogu pokojninske reforme?

Sindikati se zavedamo, da so potrebne nekatere spremembe v zdajšnjem zakonu o pokojninskem in invalidske zavarovanju. Potrebne pa so takšne spremembe, ki bodo zagotavljale dolgoročno ekonomsko vzdržnost pokojninske blagajne, socialno pravičnost, solidarnost in preprečile vse večje zaostajanje pokojnin za rastjo plač.

Dejstvo je, da dejanska upokojitvena starost ljudi, ki gredo v pokoj, raste, kar je dobro. Dejanska upokojitvena starost moških je 62 let in v tem ne zaostajamo za mnogimi državami Evropske unije. Potrebne pa bi bile spremembe, ki bi še dodatno spodbujale zaposlene, da pri izpolnitvi prvih upokojitvenih pogojev ne gredo v pokoj, seveda, če jim to dopušča zdravje. Potrebno je ustvarjati pogoje, da bi se lahko mladi, ki končajo šolanje, čim prej zaposlili, redno prejimali plače in tako plačevali prispevke v pokojninsko blagajno. Žal kar 80 odstotkov mladih dela v zelo negotovih oblikah dela, ki jim ne zagotavljajo potrebne socialne varnosti, tako nimajo možnosti, da bi si ustvarili družino, ko bi to želeli.

Tukaj je 100 tisoč brezposelnih, ki želijo delati in ob rednih plačah plačevati tudi prispevke v pokojninsko blagajno.

Naši delavci in delavke, ki imajo dela, praviloma delajo v zelo težkih delovnih razmerah. Njihovo zdravje je pogosto načeto zaradi stresa, intenzivnosti dela in drugih delovnih razmer, ki povzročajo njihovo zgaranost in številne kostno-mišične bolezni.

Vladni predlog vsega tega ne upošteva. Nasprotno, zastruje upokojitvene pogoje za pridobitev pokojnine brez odbitkov. Pogoj 43 let pokojninske dobe ali 65 let starosti je krivičen in za veliko večino naših delavcev nehuman. Nepravični so pogoji zato, ker teh pogojev velika večina naši delavcev ne bo izpolnila, ker jih ne bo mogla bodisi zaradi zdravstvenih razmer bodisi zato, ker delodajalci večinoma tudi ne želijo zaposlovati starejših ljudi. Zato so ti vladni pogoji pot v revščino večine delavcev. Gre za varčevanje na račun zniževanja pokojnin.

Vrh tega vladna pokojninska reforma za izračun pokojninske osnove namesto zdajšnjih 18 najugodnejših zaporednih let zahteva 34 let. To bo zagotovo znižalo pokojnine še za blizu 15 odstotkov. To je veliko, če vemo, da ima velika večina delavcev in delavk podpovprečne plače in da 45 tisoč delavcev

in delavk dobiva minimalno plačo.

Hkrati je treba upoštevati, da imamo že zdaj med dolgotrajno brezposelnimi 30 odstotkov starejših delavcev, ki ne morejo dobiti dela.

Vlada pa se hkrati izogiba ukrepom, ki bi okrepili pokojninsko blagajno, ukrepom, ki bi zagotavljali večje prilive z večjo obremenitvijo kapitala in delodajalcev, z doslednim pobiranjem davkov in prispevkov ter z ustvarjanjem novih delovnih mest. Če bo vladna reforma sprejeta, bo vse več starejših delavcev brezposelnih, vse težje bodo izpolnjevali pogoje za pokojnino brez odbitkov, vse več bo invalidskih upokojitev, več bo med njimi bolniških izostankov in tako bo vse več revščine tako med delavci, kot tudi med upokojenci.

Ni prav, da vlada težave, povezane s proračunskim primanjkljajem in javnim dolgom, za kar niso krivi delavci, rešuje na rovaš standarda delavcev in upokojencev.

Ni prav, da vlada straši z zlomom pokojninske blagajne (mimogrede, to je počela neka druga vlada že leta 1998, pa ni prišlo do zloma pokojninske blagajne). Če je kdo zainteresiran za normalno in varno delovanje te blagajne, so to prav delavci in upokojenci – vlade se bodo menjavale, mi pa ostanemo.

Ker politiki trmasto vztrajajo pri tej reformi in bolj poslušajo priporočila gospodov iz OECD in Mednarodnega denarnega sklada, bomo - če bo tak zakon sprejet - uporabili pravico do naknadnega zakonodajnega referendumu. Že zdaj pozivamo upokojenke in upokojence, da se nam aktivno pridružijo in prispevajo svoj podpis, da bo prišlo do demokratičnega odločanja o tem, ali te vladne predloge podpiramo ali ne. Ne dvomim, da bo velika večina upokojencev in upokojenk na referendumu glasovala proti temu zakonu – v dobro svojih otrok in v svoje dobro ter zavoljo pravičnosti in medgeneracijske solidarnosti.

Dušan Semolič, predsednik ZSSS

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Permanova polena nadzornikom Vzajemne

Z več kot 90 odstotki glasov so pooblaščenca članov Vzajemne, starejših, zaposlenih in kmetov na 17. skupščini te zavarovalnice, ki je bila 26. julija letos, med drugim imenovali nov nadzorni svet. Vanj so izvolili kot predstavnika upokojencev dr. Matejo Kožuh Novak in Mirka Miklavčiča, kot predstavnika zaposlenih Marjana Urbanča in Andreja Zorka, člana pa sta tudi dva predstavnika zaposlenih v Vzajemni, ki sta to bila že prej.

Novi člani NS Vzajemne

dr. Mateja Kožuh Novak (roj. 1943) je po izobrazbi zdravnica ginekologinja, magistrica javnega zdravstva in doktorica znanosti na področju ginekološke epidemiologije. Je upokojenka. Med drugim ima 21 let izkušenj na področju načrtovanja družine in 20 let izkušenj na področju promocije zdravja prebivalstva. Je idejna voditeljica projekta Starejši za starejše. Od leta 1971 do leta 1988 je delala na Inštitutu za načrtovanje družine in na ginekološki kliniki v Ljubljani. Od leta 1989 do leta 1993 je vodila Inštitut za socialno medicino in socialno varstvo, en mandat pa je bila poslanka državnega zbora. Od leta 2007 je predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije.

Mirko Miklavčič (roj. 1947) je po izobrazbi univ. dipl. org. in je podpredsednik ZDUS ter predsednik združenja članov prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja. Pred upokojitvijo je delal na različnih področjih in delih (vodja oddelkov, direktor podjetij in gospodarskih družb, član in predsednik uprave zavarovalnice ter član nadzornih svetov delniških družb). Ima bogate delovne izkušnje in znanja s področja zavarovalništva, gospodarstva in zdravstva.

Marjan Urbanč (roj. 1958) je po izobrazbi univ. dipl. ekonomist. Dvajset let je delal v območni organizaciji ZSSS Posavja, od tega deset let kot sekretar območne organizacije. Zadnji dve leti in pol je izvršni sekretar za področje soupravljanja in izobraževanja pri predsedstvu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Je tudi podpredsednik združenja članov prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.

Andrej Zorko (roj. 1972) je po izobrazbi univ. dipl. pravnik. Doslej je vodil pravno službo, nato pa bil sekretar območne organizacije ZSSS Podravja. Bil je sekretar sindikata kemične, nekovinske in gumarske industrije Slovenije, zadnji dve leti in pol tudi izvršni sekretar za pravno področje pri predsedstvu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Je strokovnjak na področju delovno pravne in socialne zakonodaje.

Prvič namesto z nekaj sto glasov odločali kar z 20 tisoč glasovi. Tretji poskus članov Vzajemne, starejših, delojemalcev in kmetov, da dobijo vpogled v poslovanje Vzajemne in vzpostavijo neodvisen nadzor na njenim delom, je bil torej vendarle uspešen. Vsi predlogi, ki so jih predlagali pooblaščenca, ki so ob pomoči ZDUS, sindikatov in kmetijsko gozdarske zbornice zbirali glasove, so bili izglasovani. Prvič so bili sklepi izglasovani s tako visokim številom pooblastil zavarovancev in lastnikov Vzajemne, bilo jih je kar 18.976, v preteklosti pa so o Vzajemni odločali njeni menedžerji z vsega nekaj sto glasovi in ob pomoči sorodnikov in prijateljev.

Na skupščini je bilo sprejetih več pomembnih sklepov, najpomembnejša pa sta bila imenovanje novega nadzornega sveta in sklep, da razrešnice ne dobijo ne Averjeva ne Kidričeva uprava z nadzorniki vred. Če skupščina ne podeli razrešnice, to pomeni, da upravljavci niso zadovoljni z delom uprave in jih ne odvezujejo odgovornosti za opravljeno delo.

Kidričeva izredna uprava je res zaznala za blizu milijon evrov nepotrebnih stroškov za različna svetovanja, zastopanja ipd., kljub temu pa na sedem konkretnih vprašanj pooblaščenke Ane Bilbija na skupščini ni mogla dati konkretnih odgovorov. Z investicijo v rizični finančni sklad s sedežem v Luksemburgu (kdo so njegovi lastniki?) je Vzajemne izgubila od 700 tisoč do milijon in pol evrov, čeprav zavarovalnice in banke že v načelu ne smejo vlagati denarja v rizične sklade. Brez odgovorov še vedno ostajajo vprašanja, zakaj je ena prejšnjih uprav Vzajemne ustanovila družbo V.STIK, d. o. o., koliko denarja je vtaknila vanjo, kdo vse se je hranil pri Vzajemni, kolikšen denar je bil porabljen za reprezentanco itd., itd.

Nadzorni svet se je po skupščini sestel že štirikrat. Na ustanovni seji nadzornega sveta so novoizvoljeni člani najprej za svojega predsednika izvolili Mirka Miklavčiča, za njegovega namestnika pa Andreja Zorka.

Dosedanja člana uprave sta v nadaljevanju nadzorni svet obvestila, da sta bila imenovana v upravo Vzajemne za čas do sprejetja nove zakonodaje ali za pet let. Članica uprave je nato obvestila NS, da odstopa in da želi biti razrešena. Ali je AZN zakonito imenovala izredno upravo in si prilastila vlogo NS kljub temu, da ni bilo izrednih razmer, bo verjetno moralo razsojati sodišče. Ni v navadi niti ni normalno, da država prek svojega regulatorja - AZN imenuje upravo v zasebnem podjetju, če v njem ne vladajo izredne razmere. Kidrič ostaja predsednik uprave.

NS se je iz utemeljenih razlogov tudi odločil, da poveča upravo na tri člane. Razpis za dva člana je bil objavljen v prvi polovici meseca

septembra, kot je sklenil nadzorni svet. NS je na prvi seji tudi naložil upravi, da pripravi vse akte in gradiva, da se bo lahko podrobneje seznanil s poslovanjem zavarovalnice v minulem obdobju.

Na drugih sejah so razpravljali še o rezultatih poslovanja in naložili upravi, da izdela simulacijo poslovanja do konca leta ter pripravi plan in finančni načrt za naslednje leto.

Dr. Mateja Kožuh Novak pa je po drugi seji sveta povedala, da je predstavnikoma zaposlenih v Vzajemni dejala, naj se zavedajo, da zaposleni v Vzajemni dobivajo plačo od zavarovancev in ne od kapitala in politike, ki so se jim v Vzajemni (u)klanjali doslej.

Toda z že nekaj intervencijami na skupščini in kmalu nato še z grožnjo AZN, da bo preveril, ali so novi člani nadzornega sveta za to funkcijo primerni, je postalo jasno, da se turbo kapital in politiki v povezavi z njim ne bodo predali kar tako. Dva člana pa sta na skupščini tudi napovedala izpodbojno tožbo o primernosti novih članov NS in jo že vložila.

Dobljena bitka torej še ne pomeni tudi dobljene vojne in pričakovati je, da se bo bitka za nadzor nad Vzajemno nadaljevala, saj gre za peto največjo blagajno v državi, in da bo, žal, tudi čedalje več nizkih udarcev.

m. v.

Ekonomska participacija starejših

Končan je drugi del raziskave Ekonomska participacija starejših, ki so jo opravili upokojeni strokovnjaki ZDUS. Raziskavo je sofinanciral Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Raziskava potrjuje vse najpomembnejše ugotovitve raziskave iz leta 2009, ko so strokovnjaki ZDUS analizirali naloge iz vladne strategije varstva starejših do leta 2010, prikazali primerljive rezultate raziskav na mednarodni ravni, analizirali statistične in evidenčne podatke o starejših pri nas in v svetu, ocenili prispevek starejših k razvoju družbe, pa tudi škodljivost omejitve ekonomskega delovanja starejših v Sloveniji. Slovenske omejitve so edinstvene v svetu.

Novi raziskavi so dodane ugotovitve, ki jih strokovnjaki v prvem delu študije še niso mogli poznati (denimo vplivi finančne in ekonomske krize, novi dokumenti OECD, EU in Slovenije), po drugi strani pa so dodali teme, kot je pomen starejših kot potrošnikov in vprašanja o medgeneracijski solidarnosti zlasti v družinah.

Po dopoljeni metodologiji so pripravili obsežnejši vprašalnik o ekonomski participaciji starejših. Ta vprašalnik kaže del premalo znanih dejstev o starejših, ki jih ne zajemajo uradne statistike in ankete. Zaradi popolnejšega zajetja in večjega števila vprašanj bo v prihodnje mogoče iz anket zajemati zanesljivejše ugotovitve, ki jim mnogi starejšim niso naklonjeni, strokovnjaki in institucije pa jim oporekajo.

Pripomniti je treba, da v EU nastaja razmeroma obsežna baza informacij o starejših osebah (projekt SHARE), vendar še ni znano, ali bo v Sloveniji na volji denar za vključitev v študijo, bilo pa bi škoda, če Slovenija ne bi bila vključena v takšno raziskavo.

dr. Samo Zupančič

10. FESTIVAL ZA *tretje* ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Odštevanje dni do festivala za 3. življenjski obdobje

Festival za tretje življenjsko obdobje je vsak dan bliže. Veselo kulturno dogajanje, tematski parki in okrogle mize v Cankarjevem domu bodo marsikomu starejšemu popestrili dneve med 29. septembrom in 1. oktobrom ter privabili pisano množico obiskovalcev in sodelujočih z vseh vetrov. Letošnji festival bo prvič mednaroden.

Več kot 120 kulturnih nastopov: Na različnih prizoriščih Cankarjevega doma se bo predstavilo več kot 2.500 nastopajočih iz vse Slovenije, ki bodo uživali v pesmih slovenskih in zamejskih zborov, letos iz Italije, Avstrije in iz Madžarske. Na dveh odrih se bo predstavilo kakih 1.700 nastopajočih, na odprtih odrih v pasaži Maximarketa in v prvem predverju pa se bodo zvrstili pevci, plesalci in literati z vseh koncev Slovenije. Zadnji dan festivala bodo obiskovalcem festivala spregovorili nekateri ugledni starejši o izkušnjah staranja, upokojitve ter o veselju in tegobah, ki jih s seboj prinašajo gube in osivelci lasje.

Razprave. Vse, ki so željni plemičnih razprav, organizatorji festivala vabijo na konferenco o poti k blaginji in socialni vključenosti, ki bo trajala vse tri dni festivala. Vsak festivalski dan pa bo posvečen drugi temi: prvi dan bodo udeleženci razpravljali o evropski socialni politiki in izzivih starajoče se družbe, drugi dan o družbeni vključenosti in blaginji starejših, zadnji dan pa bo namenjen pozitivnim zgledom lokalnih skupnosti. V razpravah bodo sodelovali tudi predstavniki iz Avstrije, Češke, Hrvaške, Italije, Madžarske, Makedonije, Romunije in Slovaške.

Razstavljalci. Tudi letos bo bogat razstavljalni prostor. V tematskih parkih se bo predstavilo več kot 140 razstavljalcev. Tematski parki bodo interaktivni. Tako se bodo obiskovalci festivala lahko vključili v delavnice, prisluhnili strokovnim predavanjem in se pogovorili s ponudniki izdelkov in storitev ter ponujeno tudi preizkusili.

Tematski parki. V Parku zdravlja si bodo obiskovalci lahko zmerili krvni tlak in krvni sladkor, spoznali nove rešitve za zdravstvene tegobe in izvedeli, kako preprečiti nastanek različnih bolezni.

Park turizma, športa in prostega časa. Morda bodo obiskovalci festivala prav tu našli idejo za naslednji izlet ali potovanje ali pa bodo izvedeli, kako kakovostno preživeti čas v družinskem krogu.

Park družbene skrbi in nevladnega sektorja. Namenjen bo vsem, ki se zanimajo za domove za starejše, saj bodo izvedeli, kateri dom jim utegne biti najbolj primeren, kam se obrniti po pomoč na domu ipd.

Park knjig, tiskanih in elektronskih medijev. Tu bodo na voljo knjige in revije, namenjene majhnim in velikim bralcem.

Park vseživljenjskega učenja in izobraževanja. Vsi, ki se strinjajo, da se učni proces nikoli ne zaključi in bi si radi razširili obzorje, bodo povabljeni na sprehod skozi.

Park domačnosti. Namenjen vsem, ki bi želeli v svoj dom vnesti še več topline. Predstavljala se bodo podjetja, ki ponujajo izdelke za polepšanje in opremo doma.

Park domoljubja. Tu bodo postavljeni na ogled predmeti in fotografije iz preteklosti in polpreteklosti zgodovine.

Park bančnih in zavarovalniških storitev, kjer bodo obiskovalcem na voljo odgovori na vsa vprašanja, povezana s premoženjem.

Park mobilnosti in varnosti, kjer bodo obiskovalci izvedeli, kako si olajšati potovanja, spoznali pa bodo lahko še varovana stanovanja in naselja, ki katerih so starejši varni pred nepridipravi.

Park zdrave prehrane, kjer bodo lahko izvedeli vse o hrani, ki ni le dobra, ampak tudi koristi zdravju.

Park kulture, kjer bodo letos prvič predstavljene na enem mestu informacije o kulturnih dogodkih in dejavnostih po krajih.

Park modrih povezav, kjer bodo obiskovalci lahko spoznali najnovejšo tehnologijo, ki lahko olajšajo življenje in krajšajo čas.

Natečaj: Tudi letos bodo zadnji dan festivala podelili priznanja ustvarjalcem izvirnih literarnih, likovnih, fotografskih in raziskovalnih izdelkov ter posameznikom, ki uspešno premoščajo razlike med generacijami. Seznama likovnih in literarnih del bosta objavljena tudi v katalogu, deset najlepših fotografij pa si bodo obiskovalci lahko ogledali na festivalu.

www.f3zo.si. Še več informacij o programu, delavnicah, razstavah in medgeneracijskem gibanju najdete na spletni strani **www.f3zo.si.**

Iz programa dogodkov

29. september

ob 10. uri v Gallusovi dvorani: odprtje 10. festivala za tretje življenjsko obdobje

VSTOP SAMO Z VSTOPNICAMI

- Rezervacija vstopnic na tel. številki: 01/515 29 57 ali po e-pošti: marjanca.golobic@zdsus-zveza.si.
- Vstopnice prevzamete na INFO ZDUS točki v preddverju Gallusove dvorane Cankarjevega doma od 9. do 15. ure.

ob 12. uri v Štihovi dvorani: konferenca Pot k blaginji in socialni vključenosti

ob 12. uri v Kosovelovi dvorani: delovni posvet o kulturi za koordinatorje kulturnih dejavnosti v DU

ob 16. uri v Linhartovi dvorani: Večer pesmi in plesov

VSTOP SAMO Z VSTOPNICAMI

- Rezervacija vstopnic na tel. številki: 01/515 29 57 ali po e-pošti: marjanca.golobic@zdsus-zveza.si.
- Vstopnice prevzamete na INFO ZDUS točki v preddverju Gallusove dvorane Cankarjevega doma od 9. do 15. ure.

30. september

ob 11. uri v Štihovi dvorani: konferenca Pot k blaginji in socialni vključenosti

ob 14. uri v Kosovelovi dvorani: Revija zamejskih pevskih zborov

ob 16. uri v Linhartovi dvorani: 35. državno srečanje pevskih zborov društev upokoencev Slovenije

1. oktober

ob 9. uri v Štihovi dvorani: posvet koordinatorjev v projektu Starejši za starejše

ob 11. uri v Štihovi dvorani: konferenca Pot k blaginji in socialni vključenosti

ob 15. uri na odprtem odru v veliki sprejemni dvorani: okrogla miza slavnih starejših

ob 16.30 uri v Linhartovi dvorani: zaključek 10. festivala za tretje življenjsko obdobje

Več informacij na strani: www.zdsus-zveza.si

OBIŠČITE NOVO PRODAJALNO NA BLEIWEISOVI 30 (poleg Eurospina)

Izkoristite prodajne ugodnosti in se udeležite promocij raznih izdelkov.

Pridite, veseli bomo vašega obiska!

Za ostalo ponudbo pogledjte na www.sanolabor.si

Prodajalna z medicinskimi pripomočki, zdravili brez recepta in raznovrstnimi izdelki za zdravo življenje.

Pestra izbira kakovostnih izdelkov:

- merilniki krvnega tlaka
- ortoze za koleno, gleženj, zapestje
- pripomočki za gibanje (bergle, invalidski vozički)
- pripomočki pri težavah z inkontinenco in stomo
- pripomočki za sladkorne bolnike
- sanitetni in obvezilni program
- ortopedski natičaji in čevlji
- izdelki za nego nog in rok
- izdelki za ustno higieno
- ortopedski vzglavniki
- grelni program iz merino volne
- razni masažni aparati
- izdelki za dojenčke
- naravni sokovi, čaji
- zdravila brez recepta
- velika izbira prehranskih dopolnil
- naravna kozmetika (dr. Hauschka, Logona, Sante ...)
- eko čistila

Izdajamo in izposojamo pripomočke, ki jih predpišejo zdravniki na naročilnico ZZS (inkontinenca, stoma, diabetes, terapevtske nogavice ...)

5 % popust:

- za upokoence vsak mesec od 1. do 5.
- za člane zveze društev diabetikov

KRANJ

Bleiweisova 30
tel.: 04 252 11 34, fax: 04 252 11 35
e-pošta: mp.kranj@sanolabor.si
odprto: pon - pet: od 8h do 19h,
sob: od 8h do 13h

 Sanolabor
Ko gre za zdravje!

Sprejeti zakoni, zakoni v obravnavi

Začela veljati socialna zakona

Zakon o socialno varstvenih prejemkih: V skladu z zakonom o socialnovarstvenih prejemkih, ki je začel veljati 9. avgusta 2010, uporabljati pa ga bomo začeli 1. junija prihodnje leto, bo denarna socialna pomoč v dveh višinah. Začasne prejemnike bo znašala 288 evrov, trajno nezmožni za delo ali starejši pa bodo skupaj z varstvenim dodatkom dobili 450 evrov.

Varstveni dodatek in državna pokojnina, ki ne temeljita na vplačanih prispevkih, se po novem iz pokojninskega sistema prenašata v sistem socialne zaščite. Do varstvenega dodatka bodo upravičeni trajno nezaposljivi in trajno nezmožni za delo ter ženske, starejše od 63 let, in moški, starejši od 65 let. Po doslej veljavnem zakonu znaša denarna socialna pomoč za prvo odraslo osebo v družini 226 evrov. Zakon določa, da prejemnik denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ne more biti v ugodnejšem socialnem položaju, kot je tisti, ki si sredstva za preživetje zagotavlja z delom ali na podlagi pravic iz dela.

Pri odločanju o pravicah do socialne pomoči bodo upoštevali tudi premoženje. Vendar pa se po tem zakonu ne bo upoštevalo stanovanje, v katerem posameznik ali družina živi, in sicer do vrednosti t. i. primernega stanovanja. Zakon določa, kaj je primerno stanovanje.

Prav tako se po tem zakonu kot premoženje ne upošteva osebni avtomobil ali motorno kolo v vrednosti do 28 osnovnih zneskov minimalnega dohodka.

Centri za socialno delo bodo v roku treh mesecev od začetka uporabe zakona po uradni dolžnosti ugotovili, ali dozdajšnji prejemniki varstvenega dodatka, državne pokojnine, nadomestila za invalidnost ali dodatka za tujo nego in pomoč izpolnjujejo pogoje za preoblikovanje dotedanjih pravic v pravice do socialno varstvenih prejemkov po novem zakonu.

Če upravičenec izpolnjuje pogoje za pridobitev socialno varstvenih prejemkov po novem zakonu, mu bodo z začetkom uporabe tega zakona priznali ustrezno pravico.

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev: Z zakonom o socialno varstvenih prejemkih je tesno povezan zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki je začel veljati 9. avgusta 2010, uporabljati pa ga bomo prav tako začeli šele 1. junija 2011.

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev naj bi na tem področju vzpostavil centralno evidenco. Upoštevani bodo vsi dohodki ter tudi nepremično premoženje. Postopek uveljavljanja pravic bo potekal prek centrov za socialno delo, s čimer uvajamo enotno stopno točko.

Oba zakona sodita v socialno reformo, ki skupaj z zdravstveno, pokojninsko in nekaterimi drugimi označuje strukturne spremembe v Sloveniji. V okviru socialne reforme bodo še tri zakonska besedila, in sicer o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, ki ga je ministrstvo za delo že predstavilo javnosti, o štipendiranju in o socialnovarstveni dejavnosti.

Število prejemnikov denarne socialne pomoči se je po podatkih ministrstva do leta 2009 zmanjševalo, od tedaj dalje pa se zaradi gospodarske krize, večjeje števila brezposelnih in manjših prejemkov zaposlenih iz dela spet povečuje. *info.zdus*

Zakon o negospodarskih javnih službah

I. Razlogi za sprejem predloga zakona

Slovenija je z reformami na področju gospodarstva iz začetka devetdesetih let opravila jasno razmejitev med javnim in zasebnim sektorjem. Tako gospodarstvo s svojim lastninskim in pravnoorganizacijskim preoblikovanjem in zasebni sektor delujeta v evropsko primerljivem okolju. Znotraj javnega sektorja pa še ni izvedena dosledna ločitev na državni in drugi javni del, torej na tisto, kar ne sodi v državno upravo in kar mora biti v upravljanju in pod nadzorom javnosti in ne zgolj državnih organov. Procesi pravno-organizacijskega razlikovanja javnega sektorja v Sloveniji niso potekali načrtovano, temveč zgolj parcialno.

Gre za sistemska vprašanja, ki spričo veljavne ureditvi izvajalcev javnih služb zadevajo zlasti zagotavljanje transparentnih okvirov za gospodarno in odgovorno poslovanje. Dejstvo je, da ustanovitelji javnih zavodov (država, občine) niso zgolj njihovi nadzorniki, ampak tudi upravitelji. Tako se je namesto povečanja avtonomije, strokovne odgovornosti in ustvarjalnosti izvajalcev na upravljanje krepil vpliv politike, skratka, na račun avtonomije javnih zavodov se je krepil vpliv države, saj so zdaj javni zavodi zgolj njen podaljšek.

Ustanovitelj javnega zavoda ima pri upravljanju javnega zavoda kar trojno vlogo: je regulator, ustanovitelj (financer) in nadzornik. Anomalije se kažejo v dvotirnem sistemu upravljanja ustanovitelja ter v prepletanju pristojnosti nadzornega organa in poslovodnega organa. Tudi pristojnost poslovodnega organa – direktorjev javnega zavoda ni razmejena na poslovodenje in na funkcijo strokovnega dela. Javni zavod nima lastnega premoženja, s katerim bi odgovorno gospodaril, temveč zgolj upravlja s premoženjem, ki je last ustanovitelja. Tako je ustanovitelj odgovoren za naložbe in razvoj, torej tudi za javne nabave in postopke javnega naročanja, namesto da bi direktor javnega zavoda opravil to vlogo kot temeljno poslovno funkcijo. Centralno opravljanje javnih naročil na ministrstvih in občinah pomeni na eni strani demotiviranje javnega zavoda za gospodarno ravnanje s sredstvi za svoje delo, na drugi strani pa je povzročilo večje investiranje v družbeno infrastrukturo marsikdaj tudi mimo realnih potreb. Sam proces tekočega upravljanja premoženja je tog in birokratski, procesi odločanja so predolgi in odmaknjeni od okolja, kjer nastajajo potrebe po odločanju.

Prav tako bi morale financiranje javnih zavodov upoštevat posebnosti položaja zavodov, ki ga določa celotna ureditev. Tudi prikazovanje prihodkov javnih zavodov ni ločeno po tem, ali gre za prihodke iz javnih ali iz zasebnih virov. S tem pa se zastavlja tudi vprašanje prikazovanja poslovnih rezultatov javnih zavodov, zlasti tedaj, ko se ti rezultati ugotavljajo posebej za javno službo in posebej za tržno dejavnost.

Nedefiniranost javne službe in dejavnosti, ki jih lahko zavod opravlja kot dopolnilno dejavnost, je pripeljala do tega, da so se številni javni zavodi začeli ukvarjati s tržno gospodarskimi dejavnostmi, in to tudi na rovaš in v škodo dejavnosti javne službe. Tako v veljavni ureditvi manjkajo predvsem merila, na podlagi katerih bi nedvoumno razmejili dejavnosti javne službe na eni strani in dopolnilne dejavnosti na drugi strani. Prav tako bi morala področja zakonodaja in ustanovitveni akti določati dopustno uporabo presežkov zmogljivosti in natančneje določiti dejavnosti, ki jih je mogoče opravljati kot dopolnilne.

II. Cilji, načela in najpomembnejše rešitve predloga zakona

Cilji in načela. Temeljni cilj zakona je določitev elementov, ki jih bo morala obvezno vsebovati področna zakonodaja pri urejanju javnih služb in pri določanju notnih izhodišč za opravljanje določenih dejavnosti v režimu javne službe. Področna zakonodaja bo poleg določitve režima javne službe urejala predvsem razmerja med ustanovitelji in neposrednimi izvajalci te dejavnosti, način opravljanja te dejavnosti (statusne oblike, pogoji financiranja, nadzor ...), regulacijo dejavnosti javne službe in dejavnosti, ki jih bodo izvajalci opravljali kot dopolnilne dejavnosti, ter druga pomembna vprašanja.

Pod pojmom režim dejavnosti negospodarske javne službe razumemo režim javne službe, ki jo bosta v javnem interesu zagotavljali država ali lokalna skupnost. Pod posebnim režimom, ki ga zakon posebej poudarja, bo uporabnikom zagotovljen trajen in nemoten dostop do blaga in storitev ob primerni kakovosti in učinkovitosti izvajalcev. Zato zakon izrecno določa, da se dejavnost negospodarske javne službe opravlja kot nepridobitna dejavnost ne glede na to, v kakšni statusni obliki delujejo javne službe.

Zakon določa, kdo so izvajalci negospodarskih javnih služb in da se javna služba opravlja v kakršnikoli statusni obliki, če izpolnjuje pogoje in si za to pridobi koncesijo. Mimo javnega zavoda si morajo vsi drugi izvajalci najprej pridobiti koncesijo (zasebni zavodi, gospodarske družbe, društva, ustanove, fizične osebe s statusom samostojnega podjetnika).

Takšno preoblikovanje javnih služb bo zagotovilo na eni strani možnost sodelovanja oseb zasebnega prava ter s tem tudi spodbudilo k večji racionalizaciji poslovanja in optimizaciji zagotavljanja blaga in storitev, da bi tako maksimalni standard opravljanja javne službe.

Zato je predlagani zakon predvsem statusni zakon, ko določa javno službo na področju negospodarskih sektorjev (šolstvo, zdravstvo, kultura, šport, znanost, invalidsko varstvo, socialna varnost, predšolska vzgoja in varstvo otrok). Zakon zahteva jasno ločevanje med dejavnostmi javne službe in dopolnilnimi dejavnostmi, ki jih opravlja javni zavod. Tako se javna služba (šolstvo, zdravstvo ipd.) načeloma lahko opravlja:

- kot storitev splošnega pomena, ki se financira iz proračunov RS in lokalnih skupnosti;
- kot storitev splošnega gospodarskega pomena, ki se financira iz blagajin, doplačil uporabnikov in proračuna ali iz proračuna in doplačil uporabnikov;
- kot tržna storitev, ki se financira iz cene storitev, ki jo plačujejo uporabniki na prostem trgu (pogodba o delovanju EU, pravica do nadomestila kot oblike državne pomoči za obveznosti v javnem interesu).

Javna služba je specifična dejavnost, ki se opravlja nepridobitno. Nekatera področja navaja že zakon (šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo ipd.), področni

zakon pa bo v ta nabor lahko vnesel tudi druge dejavnosti, ki bodo sodile v režim negospodarskih javnih služb.

V čem je razlika med gospodarskimi družbami in javnimi in zasebnimi zavodi? Razlika je v namenu poslovanja, in sicer se gospodarske službe ustanavljajo z namenom, da ustvarjajo dobiček, javni in zasebni zavodi pa se ustanavljajo za to, da bi opravljali dejavnosti, katerih namen ni ustvarjanje dobička (kar pa ne izključuje pravice do zmernega dobička, če je ta pravica ekonomsko utemeljena). Določitev posameznih dejavnosti kot tržnih in netržnih dejavnosti je naloga področne zakonodaje, ki lahko za svoje potrebe in na podlagi meril o temeljni ali dopolnilni dejavnosti tudi drugače rešuje problematiko javnih zavodov. Zato je obravnavani zakon povsem odprt in je v razmerju do že sprejetih področnih zakonov predvsem splošen zakon.

Zakon uveljavlja javni zavod kot pravno osebo z vsemi elementi, ki določajo ta status. Tako novi zakon določa tudi premoženje, potrebno za opravljanje javne službe, enako pa velja tudi za zasebni zavod. Če javni zavod za opravljanje dejavnosti ne potrebuje lastnega premoženja, mu ustanovitelj lahko to premoženje s pogodbo da v uporabo. Zakon ne določa kriterijev, kdaj naj bi bil ustanovljen zavod, ki je pravna oseba, in kdaj zavod, ki nima te lastnosti. Prav od rešitve vprašanja lastništva premoženja bo odvisna tudi odgovornost ustanovitelja.

Zakon jasno določa vprašanje upravljanja zavodov in določa naloge in odgovornosti ter uzakonjuje temeljno delitev pristojnost nadzornega organa - nadzornega sveta in organa operativnega upravljanja, to je direktorja ali uprave. Področni zakoni ali akti o ustanovitvi, ko gre za zasebne zavode, bodo posamezne rešitve prilagodili potrebam posameznega področja.

Zakon posebej ureja odnose z uporabniki po načelu sodelovanja pri upravljanju javnih zadev.

Cilj zakona je tudi zagotoviti preglednost pri financiranju javnih zavodov (iz javnih virov, iz nejavnih virov, iz plačil za storitve). Novi zakon omogoča vključitev javnih zavodov v skupne evropske trge, kar bo vplivalo na racionalizacijo poslovanja in na povečanje konkurenčnosti ne le na slovenskem trgu, ampak tudi na skupnem evropskem trgu.

Pri prodaji blaga in storitev na trgu bo treba obračunati vse stroške javnih sredstev in jih na podlagi letnega obračuna upoštevati pri proračunskem financiranju, ki ga zagotavlja ustanovitelj.

Zakon uravnava tudi tržni položaj javnih zavodov, pri čemer pa ne omejuje njihove svobodne gospodarske pobude. Zakon dopušča tudi možnosti za preoblikovanje javnih zavodov v gospodarske družbe.

Najpomembnejše rešitve zakona. Zakon v uvodnih določbah določa temeljna izhodišča za opravljanje dejavnosti javnih služb negospodarskih sektorjev ter statusne oblike organizacij. V nadaljevanju določa cilje opravljanja javnih služb in elemente, ki jih mora področna zakonodaja obvezno vsebovati pri urejanju javnih služb kot tiste minimalne zahteve, ki morajo biti v področni zakonodaji urejene za opravljanje določenih dejavnosti pod režimom javne službe.

Zakon določa:

- javni zavod kot statusna oblika osebe javnega prava,
- zasebni zavod kot oblika zasebnega prava.

Posamezno dejavnost kot javno službo, ki pomeni poseben pravni režim, določajo področni zakoni.

Zakon ureja razmerje do področnih zakonov. Področni zakoni imajo v razmerju do predlaganega zakona status *lex specialis*-specialni zakon, zato zakon vanje ne posega, ampak jih samo dopolnjuje z enotnimi izhodišči. Predlagani zakon je torej po naravi *lex generalis*.

Ustanovitev javnega in zasebnega zavoda:

- ustanovitev javnega zavoda: država (vlada RS), lokalna skupnost (njen svet ali drug organ) ali samoupravna narodnostna skupnost (njen reprezentativni organ),
- ustanovitev zasebnega zavoda: pravne osebe zasebnega prava in fizične osebe (lahko tudi tujci); soustanovitelj je lahko javni zavod.

Pristojnosti ustanovitelja:

- imenovanje in razreševanje članov nadzornega sveta,
- potrjevanje splošnih aktov javnega zavoda

Dolžnosti ustanovitelja:

- trajno financiranje zavoda (praviloma na podlagi letnih pogodb o financiranju),
- zagotovitev premoženja zavoda, ki je potrebno za opravljanje službe javnega zavoda.

Dejavnosti javnega zavoda:

- temeljna dejavnost, ki je zagotavljanje blaga in storitev javne službe, kot jo določa zakon ali predpis lokalne skupnosti,
- dopolnilna dejavnost – v omejenem obsegu prodaja blaga in storitev na trgu (nadstandardno, povezano s prostimi zmogljivostmi).

Podeljevanje koncesij. Koncesija se lahko podeli, kadar javna mreža ne more zagotoviti opravljanja javne službe v takšnem obsegu in na način, da bi bila dostopna vsem uporabnikom.

Vsebinsko in obseg dejavnosti, ki je predmet koncesije, določi zakon ali odlok lokalne skupnosti in se podeli na podlagi javnega razpisa.

Organi upravljanja:

- nadzorni svet (prej: svet zavoda);
- člani, ki jih imenuje ustanovitelj in predstavniki zaposlenih v javnem zavodu, lahko tudi predstavniki uporabnikov;
- pristojnost: določitev strategije javnega zavoda in nadzor njenega opravljanja, spremljanje in potrjevanje odločitev uprave, imenovanje in razrešitev direktorja in uprave ipd.;
- direktor ali uprava, fakultativno: strokovni svet in uporabniški svet.

Organizacija javnega zavoda. Notranjo organizacijo javnih zavodov zakon

povsem prepušča ustanovitvenim aktom in statutom, s čimer zagotavlja njihovo organizacijsko prilagodljivost glede na njihovo dejavnost in spremembe v okolju. Zakon omogoča oblikovanje območnih in področnih organizacijskih enot, povezovanje javnih zavodov v skupnosti zavodov (s soglasjem ustanovitelja), predvsem za opravljanje skupnih zadev na področju kadrov, računovodskih opravil ter za opravljanje javnega naročanja.

Odnosi z uporabniki. Povsem nova je ureditev odnosov z uporabniki, saj gre za implementacijo enega od evropskih standardov za delovanje javne uprave, t.j. načelo njene odprtosti. Tako je povsem na novo urejena javnost dela javnega zavoda. Zakon določa način komuniciranja med javnim zavodom in uporabniki ter načine njihovega obveščanja, prilagoditev delovnega časa javnih zavodov potrebam uporabnikov, pripombe in pritožbe ipd.

Program dela in način poročanja zavoda. Vsak zavod mora imeti letni program dela, ki je finančno ovrednoten, posebej mora biti prikazan tisti del, ki ga neposredno financira ustanovitelj. Kar pa zadeva poročanje, zakon določa uporabo predpisov o računovodstvu.

Viri financiranja. Zakon loči vire financiranja javnega zavoda in zasebnega zavoda ter jih tudi primeroma navaja. Če pri tem zavod uporablja sredstva, namenjena za opravljanje javne službe, mora stroške te uporabe obračunati in to vrednost nameniti financiranju programa javne službe (ustanovitelj v tekočem letu zniža svoje finančne – proračunske obveznosti do javnega zavoda za del stroškov, ki se letno krijejo iz tržnih prihodkov zavoda.

Vrednosti dejavnosti javnih zavodov so določene s ceno storitev, ki zajema tako ceno javno financiranega opravljanja javne službe, kot tudi ceno nejavno financiranega zagotavljanja blaga in storitev javne službe.

Ob izpolnjevanju določenih pogojev zakon tudi dopušča zadolževanje javnih zavodov.

Financiranje zavodov naj bi spodbujalo boljše in racionalnejše delo, zato zakon dovoljuje uporabo presežka prihodkov nad odhodki za razvoj in opravljanje dejavnosti.

Nadzor nad zavodi. Zakon ureja štiri vrste nadzora, in sicer:

- nad zakonitostjo njihovega dela (ustanovitelj);
- nad izpolnjevanjem predpisov in inšpekcijski nadzor (inšpekcijske službe);
- nad strokovnostjo dela (pristojno ministrstvo in organ lokalne skupnosti);
- finančni nadzor (računsko sodišče, ministrstvo, pristojno za finance).

Prenehanje obstoja javnega in zasebnega zavoda. Zavod preneha obstajati:

- zaradi ničnosti vpisa v sodni register;
- na podlagi odločitve ustanovitelja;
- s preoblikovanjem v drugo pravno osebo;
- s pripojitvijo ali razdelitvijo;
- s stečajem, če ustanovitelj ne prevzame obveznosti;
- v drugih primerih, določenih z zakonom.

Če zavod preneha delovati zaradi ničnosti vpisa v sodni register in v primeru, ko ustanovitelj sprejme odločitev o odpravi zavoda, vse premoženje zavoda pripada ustanovitelju.

Prehodne in končne določbe. V prehodnih določbah zakon določa triletni rok za uskladitev področnih predpisov z določbami tega zakona. Prav tako omogoča tudi uskladitev že sprejetih zavodov s tem zakonom.

Poleg tega zakon ureja tudi preoblikovanje javnih zavodov, ki ne opravljajo javne službe ali pa je ta v njihovi dejavnosti manjša od tržne. Ti zavodi se bodo preoblikovali v drugo pravno osebo, v kateri ima ustanovitelj kapitalsko naložbo. Tako kapitalsko naložbo lahko ustanovitelj proda po zakonu o javnih financah, tako da lahko tak zavod tudi z lastninskega aspekta preide v zasebno last.

Koncesija za opravljanje javne službe se lahko podeli pravni osebi, če izpolnjuje predpisane pogoje za opravljanje javne službe.

Zakon določa pravila preoblikovanja preostalih zavodov in skupnosti zavodov. Tako se morajo pravne osebe, ki poslujejo v statusno pravni obliki zavodov, v zakonitem roku preoblikovati v gospodarsko družbo ali v drugo pravno osebo, v kateri ima ustanovitelj kapitalsko naložbo.

Povzela: Branka Kastelic

Zakon o prostovoljstvu

Cilji zakona

Glavni cilj izboljšanja stanja prostovoljstva v Sloveniji je sprejetje systemskega zakona o prostovoljstvu. Zakon tako določa minimalne pogoje za prostovoljce in prostovoljske organizacije za organiziranje in opravljanje prostovoljskega dela. Zakon določa osnove za sistematično vrednotenje in razvoj prostovoljnega dela, za evidentiranje in vlogo države pri promociji, razvoju in sistemski podpori prostovoljstvu.

Načela zakona

Zakon zasleduje temeljna ustavna in splošno družbena načela, ki zagotavljajo:

- nediskriminatornost posameznikov in organizacij, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom;
- varstvo uporabnikov prostovoljnega dela;
- prepoved izkoriščanja prostovoljcev;
- varstvo otrok, mladoletnih oseb in oseb, ki jim je delno ali v celoti odvzeta pravilna sposobnost;
- nezdružljivost in brezplačnost prostovoljstva in
- nadnacionalnost prostovoljskega dela.

Najpomembnejše rešitve zakona

Zakon določa:

- temeljne pojme, ki označujejo prostovoljca in prostovoljsko organizacijo.

Prostovoljno delo je delo, ki ga po svoji svobodni volji in ne da bi pričakoval neposredne ali posredne materialne koristi zase, opravlja posameznik v dobro drugih ali v splošno dobro. Zakon našteva, kaj se ne šteje za prostovoljno delo.

Prostovoljec je posameznik, ki opravlja prostovoljsko delo.

Pogoji opravljanja organiziranega prostovoljskega dela.

Organizirano prostovoljstvo je prostovoljstvo ali prostovoljsko delo, ki se skladno z določbami tega zakona opravlja v prostovoljskih organizacijah, navedenih v 10. členu, in ga posameznik opravlja redno in najmanj 24 ur na leto. Dolgotrajno prostovoljstvo je organizirano prostovoljstvo, ki ga prostovoljec opravlja v obsegu najmanj 20 ur na teden, in to brez presledka v časovnem obdobju najmanj 6 mesecev.

Ne glede na navedeno pa lahko na podlagi posebnih prostovoljskih programov, ki pomenijo dopolnitev rednega programa javne službe, organizirano prostovoljstvo opravljajo tudi v osebe, ki so za storitev javne službe dobile koncesijo. Prostovoljstvo se opravlja po posebnih prostovoljskih programih, ki pomenijo dopolnitev redne dejavnosti javne službe in ne smejo posegati v pristojnosti in obveznosti organizacije, določene s posebnim zakonom ali predpisom. Posebni prostovoljski programi se določijo z notranjim aktom organizacije, pri uresničevanju programa pa imajo te organizacije pravice in dolžnosti prostovoljskih organizacij, v okviru katerih poteka organizirano prostovoljstvo.

Prostovoljske organizacije so pravne osebe zasebnega prava, priglašene v razvid prostovoljskih organizacij.

Pravice in obveznosti prostovoljca in prostovoljske organizacije

Prostovoljska organizacija. Dogovor o organiziranem prostovoljnem delu: obličnost, bistvene sestavine, obveznost dogovora v primeru prostovoljca, ki opravlja prostovoljsko delo z osebnimi s posebnimi potrebami, z otroki do 15 leta.

Omejitve, ki zadevajo delovne obremenitve, varstvo otrok.

Usposabljanje prostovoljca

Mentorstvo

Prostovoljec

- pravica do povračila stroškov (potni stroški, stroški prehrane in nastanitve, stroškov prevoza in drugi stroški, povezani s potjo in bivanjem v tujini);
- spodbujanje razvoja in spremljanje organiziranega prostovoljstva.

Vloga države in lokalnih skupnosti pri razvoju prostovoljnega dela

Strategija razvoja prostovoljstva.

Strategijo sprejme vlada RS in določa temelje politike in ukrepe spodbujanja prostovoljskega dela za obdobje petih let.

Ukrepi za prepoznavnost prostovoljstva: delovanje je nepridobitno in v splošno korist.

Pri dodeljevanju sredstev iz državnega proračuna na delovnih področjih, kjer delujejo tudi prostovoljske organizacije, je za izvajanje projektov in programov prostovoljskih organizacij, ki vključujejo prostovoljsko delo, namenjeno najmanj 10 odstotkov sredstev iz javnega razpisa. Izjemoma se sredstva lahko dodelijo subjektom, ki niso prostovoljske organizacije, če sredstva na javnem razpisu niso bila porabljena.

Tudi lokalne skupnosti zagotavljajo sredstva za projekte prostovoljnih organizacij.

Povezovanje prostovoljskih organizacij.

Razvid in prigrasitev v razvid, izbris.

Poročila o prostovoljstvu.

Državna priznanja: nagrada RS in priznanje RS; kriteriji za podeljevanje nagrad in priznanj, odbor RS za podelitev državnih priznanj, odbor za podeljevanje nagrad in priznanj (imenuje ga Vlada RS)

Priznanja lokalne skupnosti.

Nadzor nad ureničevanjem zakona: ministrstvo, pristojno za javno upravo in uresničevanje strategije prostovoljstva.

Povzela: Branka Kastelic

Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi

1. Zakon ureja dejavnost dolgotrajne oskrbe in sistem zavarovanja za dolgoročno oskrbo: Dejavnost dolgotrajne oskrbe je namenjena oskrbi oseb, ki so zaradi bolezni, poškodb, invalidnosti in drugih vzrokov daljši čas odvisne od pomoči drugih pri opravljanju najpomembnejših dnevnih opravil ali drugih opravil.

Dejavnost dolgotrajne oskrbe je zakonsko določena za javni interes RS, na podlagi katere se uresničuje socialna varnost državljanov. Opravljanje te dejavnosti zakon razglašča za nepridobitno, kar pomeni, da se morebitni presežek prihodkov nad odhodki vlaga v razvoj te dejavnosti.

Zavarovanje za dolgotrajno oskrbo je po zakonu obvezno in prostovoljno. Obvezno zavarovanje in dolgoročno oskrbo kot nepridobitno dejavnost opravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje, prostovoljno zavarovanje pa zavarovalnice, ki omogočajo prostovoljno zdravstveno zavarovanje.

2. Naloge države in občin na področju dejavnosti dolgotrajne oskrbe: Za zagotovitev povezovanja in integracije aktivnosti in ukrepov na ravni države in občin na področju dolgotrajne oskrbe, sodelujejo tako država, občine, ZPIZ, kot tudi drugi izvajalci s področja dolgotrajne oskrbe. Država in občine zagotavljajo mrežo javne dolgotrajne oskrbe v skladu z zakonom. Mrežo določa nacionalni program dejavnosti, ki ga na predlog vlade sprejme državni zbor.

Naloge države na obravnavanem področju so:

- načrtovanje in razvoj dejavnosti, usklajevanje z drugimi področji socialne varnosti ter sprejemanje zakonskih podlag;
- razvoj preventivnih programov;
- organiziranje mreže izvajalcev in potrebnih objektov za opravljanje dejavnosti;
- zagotavljanje enakih možnosti za dostop do storitev dolgotrajne oskrbe, izobraževanje in
- plačevanje prispevkov za obvezno zavarovanje oseb.

Naloge občin:

- organiziranje mreže izvajalcev za opravljanje storitev dolgotrajne oskrbe na domu;
- organiziranje prostovoljnih oblik pomoči in
- plačevanje prispevkov za obvezno zavarovanje.

3. Dolžnost zavarovanih oseb in služb za preprečevanje potreb po dolgotrajni oskrbi: Zakon določa dolžnost zavarovanih oseb in služb za preprečevanje potreb po dolgotrajni oskrbi, zlasti pa za zdrav način življenja, zgodnje odkrivanje bolezni, za preventivo in rehabilitacijo.

4. Nacionalni program dolgoročne oskrbe določa:

- cilje in strategijo razvoja dejavnosti in zavarovanja za dolgoročno oskrbo, roke za doseg ciljev ter ukrepe na tem področju;
- prednostne razvojne cilje;
- specifične potrebe in možnosti posameznih področij ali skupin zavarovanih oseb;
- finančne okvire zagotavljanja dolgoročne oskrbe in
- druga razvojna vprašanja.

5. Nacionalni strokovni svet: Nacionalni svet spremlja politiko dolgotrajne oskrbe ter daje pobude in mnenj k razvojnim usmeritvam na področju dolgotrajne oskrbe. Člane nacionalnega sveta imenujeta ministra, pristojna za socialo in zdravje.

6. Oblike dejavnosti dolgotrajne oskrbe:

- dolgoročna oskrba na domu (osebni pomočnik);
- institucionalna dolgoročna oskrba (24 ur na dan, dnevna, nočna) in
- kombinirana.

7. Vrste storitev dolgotrajne oskrbe:

- pri opravljanju temeljnih dnevnih opravil (prehrana, izločanje, osebna higiena, spanje ...);
- pri opravljanju podpornih dejavnosti (gospodinjstva, hišna opravila, kuhanje, nakupovanje, bančne storitve, pranje ...);
- rehabilitacija po tem zakonu (telesna aktivnost, kognitivno funkcioniranje,...) in
- svetovanje in učenje.

Te storitve zagotavljajo izvajalci v okviru javnih služb ali zunaj tega okvira. Zakon določa tudi storitve in pravice, ki ne štejejo med storitve dolgotrajne oskrbe po tem zakonu. Te so, denimo, programi vzgoje in izobraževanja po predpisih o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, programi po predpisih o rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov ipd.

8. Obvezno zavarovanje: Zakon posebej določa pogoje za uveljavljanje in priznavanje pravic iz obveznega zavarovanja. Pravice zavarovanih oseb iz obveznega zavarovanja so:

- kritje stroškov storitev dolgoročne oskrbe;
- kritje stroškov za prilagoditev stanovanja in
- plačilo pripomočkov za dolgoročno oskrbo.

Kritje stroškov zavarovana oseba uveljavlja kot plačilo storitev, kot nadomestilo za dolgoročno oskrbo – denarno nadomestilo in kombinacija kot plačilo pravic osebnega pomočnika.

Zakon določa kriterije za ugotavljanje upravičenosti do pravice iz naslova dolgoročne oskrbe. Obvezno zavarovanje upravičencu zagotavlja plačilo storitev dolgoročne oskrbe nad 230 evrov (odbitni znesek) priznane cene paketa storitev za koledarski mesec, pravica do denarnega nadomestila za storitve izvajalcev zunaj javne mreže pa znaša 40 odstotkov priznane cene paketa storitev. Možna je tudi kombinacija denarnega nadomestila in kritja stroškov storitev.

Plačilo pripomočkov dolgoročne oskrbe poteka na podlagi:

- izposoje (sobno dvigalo, voziček in drugi pripomočki) in
- dajanja v last (stome, katetri, sonde in drugo).

9. Izvajalci:

Izvajalci so poklicni in nepoklicni.

Poklicni izvajalci so: javni zavodi, pravne in fizične osebe, ki dobijo dovoljenje ali koncesijo za opravljanje dejavnosti.

Nepoklicni izvajalci so: fizične osebe s statusom osebnega pomočnika, osebe, ki opravljajo dopolnilno delo, svoji uporabnika, nevladne organizacije in društva.

Javni zavodi za dolgoročno oskrbo: fizične in pravne osebe, ki pridobijo koncesijo in dovoljenje za opravljanje dolgoročne oskrbe, lahko poleg tega v skladu s predpisi o socialnem in zdravstvenem varstvu opravljajo tudi socialne in različne zdravstvene storitve, katerih obseg določi ustanovitelj.

Storitve v javni mreži se v skladu z zakonom financirajo iz obveznega zavarovanja. Izvajalci v mreži javne službe so lahko le poklicni izvajalci, in sicer javni zavodi in pravne ter fizične osebe, ki pridobijo koncesijo. Cene storitev v javni mreži oblikujejo izvajalci v skladu z elementi iz programa dolgoročne oskrbe po tem zakonu.

Javne zavode ustanovijo ustanovitelji, ki so:

- država za opravljanje institucionalne dolgotrajne oskrbe,
- občina za zagotavljanje dolgotrajne oskrbe na domu.

Za ustanovitev javnega zavoda morajo biti zagotovljeni kadri, prostori, oprema in izpolnjeni drugi pogoji. To so domovi za zagotavljanje dolgoročne oskrbe, t. i. oskrbni domovi. Javni zavod upravlja svet zavoda, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, lokalne skupnosti in delavcev, upravičencev, zavoda, civilnih združenj. Vodenje javnega zavoda je naloženo direktorju, ki ga imenuje svet zavoda v soglasju z ustanoviteljem.

Koncesijo za opravljanje javne dolgoročne oskrbe lahko pridobijo pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje. Koncesija za opravljanje dolgoročne oskrbe se v skladu z nacionalnim programom podeljuje na podlagi javnega razpisa in se podeljuje za določen čas na podlagi pogodbe. Organ, pristojen za podelitev koncesije za opravljanje institucionalne dolgoročne oskrbe, je ministrstvo, pristojno za socialne zadeve v soglasju z ministrstvom za zdravje. Pristojen občinski organ pa podeljuje koncesije za zagotavljanje dolgoročne oskrbe na domu.

Zakon posebej določa oblikovanje komisije za podeljevanje koncesije, postopek za izvedbo javnega razpisa, vsebino odločbe o podelitvi koncesije, vsebino koncesijske pogodbe, evidenci o podeljenih koncesijah, o nadzoru nad podeljevanjem koncesij, prenehanju, odvzemu koncesije in postopku pri stečajni izvajalca, ki mu je bila podeljena koncesija, ter nadaljevanje zagotavljanja dolgoročne oskrbe.

Izvajalci zunaj javne mreže: dolgoročno oskrbo zunaj javne mreže ali službe lahko opravljajo:

- pravne in fizične osebe, ki dobijo dovoljenje za opravljanje dolgoročne oskrbe;
- fizične osebe, ki pridobijo status osebnega pomočnika;
- osebe, ki to dejavnost opravljajo kot dopolnilno delo;
- svojci upravičenca ali
- nevladne organizacije s statusom društva v javnem interesu na podlagi socialnega ali zdravstvenega varstva in nimajo koncesije ali dovoljenja za opravljanje dolgoročne oskrbe.

Izvajalci zunaj mreže morajo opraviti predpisani program usposabljanja.

Za izvajalce zunaj javne mreže, ki so navedeni v 1. alineji te točke, zakon določa pogoje za pridobitev dovoljenja ter organ, ki je pristojen za izdajanje teh dovoljenj. Kot izvajalec pomoči pri opravljanju najpomembnejših dnevnih opravil, ki jih določa zakon, je naveden osebni pomočnik, ki je lahko le oseba, ki je opustila zaposlitev in se odjavila iz evidence zaposlenih.

10. Postopki in način uresničevanja pravic iz obveznega zavarovanja za dolgoročno oskrbo: Zakon podrobneje določa postopke in način uresničevanja pravic iz obveznega zavarovanja za dolgoročno oskrbo v okviru zavoda. Pri odločanju o pravicah zavarovancev pri dolgoročni oskrbi zavod odloča po splošnem upravnem postopku, če zakon ne določa drugače. Zakon natančno določa postopek od vložitve vloge za dolgoročno oskrbo, priprave individualnega načrta dolgoročne oskrbe, pristojnosti in naloge komisij zavoda, vloge koordinatorja do odločanja o pravicah zavarovanih oseb pri izbiri izvajalca itd.

11. Financiranje in viri sredstev iz obveznega zavarovanja dolgoročne oskrbe:

Financiranje je zagotovljeno iz:

- javnih sredstev (sredstva zavoda in sredstva državnega in občinskih proračunov),
- zasebnih virov, ki jih za to namenjajo upravičenci ali drugi zavezanca za plačilo pravic dolgoročne oskrbe.

Viri sredstev iz obveznega zavarovanja so:

- plačilo prispevkov za dolgoročno oskrbo;
- proračun RS;
- donacije pravnih in fizičnih oseb;
- drugi prihodki zavoda.

Skupščina zavoda za koledarsko leto sprejme finančni načrt, ki ga potrdi vlada RS. Če se pojavi presežek prihodkov nad odhodki ga prerazporedi v rezervna sredstva.

Zakon predvideva tudi oprostitev plačil za posebej z zakonom določene primere, prav tako zakon določa plačilo stroškov za dolgotrajno oskrbo osebe, ki niso vključene v obvezno zavarovanje, kar zagotavlja proračun RS.

Nosilec obveznega zavarovanja za dolgoročno oskrbo je zavod kot javna služba, deluje pa po predpisih zakonodaje s področja zdravstvenega zavarovanja in tega zakona.

12. Pravice iz prostovoljnega zavarovanja: Plačilo pravic iz prostovoljnega zavarovanja dolgoročne oskrbe ureja poseben zakon in je tudi javni interes RS.

13. Partnerski odnosi pri zagotavljanju dolgoročne oskrbe: Program zagotavljanja dolgoročne oskrbe sprejemajo zavod, poslovna združenja izvajalcev dolgoročne oskrbe v okviru javne službe, nadalje združenja dobaviteljev medicinskih in tehničnih pripomočkov ter pristojni ministrstvi. Vsebinski program ali dogovor mora upoštevati zakonske kriterije in kriterije iz nacionalnega programa, posebej pa to velja za določitev elementov za vredno-

tenje programa. Zakon predpisuje postopek za sprejem dogovora, ter pogajanja partnerjev dogovora.

14. Kakovost in varnost storitev dolgoročne oskrbe: Zakon zavezuje zavod, izvajalce, pristojni ministrstvi, da nenehno skrbijo za večjo kakovosti dolgoročne oskrbe.

15. Druge zakonske vsebine: Zakon zagotavlja predpisane načine zbiranja hranjenja in obdelovanja podatkov za potrebe zavarovancev za dolgoročno oskrbo, določa evidence zavarovanih oseb, evidence zavezancev ipd. Ureja pa tudi nadzor nad zagotavljanjem dolgoročne oskrbe za naštetimi vrstami nadzora in nosilci nadzora.

16. Prehodne in končne rešitve: V tem poglavju zakon določa roke za preoblikovanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v zavod ter način upravljanja v prehodnem obdobju. Določa tudi roke za uveljavitev obveznega zavarovanja, informacijski sistem evidenc, zaposlitev ustreznih kadrov in materialnih pogojev na zavodu, prenos nekaterih nalog in pristojnosti z dosedanjih institucij (npr. iz ZPIZ), prenos sredstev iz občin in proračun RS ipd.

Zakon naj bi stopil v veljavo 1. januarja 2011. *Povzela: Branka Kastelic*

ZDUS o najdaljših čakalnih dobah

Splošne pripombe

- Pravilnik mora biti napisan na uporabniku prijaznejši način, tako da bosta izvajalec, kot tudi uporabnik na enak način razumela njegova določila.
- Definicije prvih, kontrolnih in vnovičnih pregledov morajo biti boljše določene. Kontrolni pregled v nobenem primeru ne more biti prvi pregled, kot je zapisano v 3. alineji 2. člena. Prav tako ni skladno s tem členom, da je vnovičen pregled omejen na potrebam izvajalcev (kot na primer po telefonu samo ob določenih urah, samo po elektronski pošti, itd).
- Kot smo že nekajkrat opozorili pri drugih zdravstvenih zakonih, je razlikovanje med izvajalcem na primarni ravni in specialistom na sekundarni ravni napačno in žaljivo za zdravnike, ki delujejo na primarni ravni, saj na obeh ravneh, tako na primarni, kot na sekundarni, delujejo specialisti različnih strok (velja za 2. člen).

Pripombe po členih

1. člen

Predlagamo, da se ta člen glasi:

Ta pravilnik velja za zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni.

Obrazložitev:

Praviloma na primarni ravni ni čakalnih dob, saj tudi ni mogoče pred pregledom določiti stopnje nujnosti. Ker to možnost vseeno dopuščate (to je sledi tudi iz definicije prvega pregleda), mora to veljati za vse izbrane osebe zdravnike, tudi za zdravnike družinske medicine in otroškega ZV.

3. člen

Predlagamo, da se 3., 4., 5. in 6. alineja spremenijo:

(3) Zdravstvena storitev, ki je označena z najvišjo stopnjo nujnosti, se opravi takoj ali najkasneje v 24 urah in ni ...

(4) Zdravstvena storitev, ki je označena s stopnjo nujnosti »hitro«, se opravi najpozneje v enem mesecu.

(5) Zdravstvena storitev, ki je označena s stopnjo nujnosti »redno«, se opravi najpozneje v treh mesecih.

(6) pri malignih obolenjih v dveh tednih, pri ortopedskih operativnih posegih 6 mesecev

Obrazložitev:

Stopnje nujnosti morajo veljati za prvi pregled in bi morale biti čim krajše (24 ur, 1 in 3 mesece). Najdaljšo dopustno čakalno dobo moramo približati vsaj trenutni povprečni čakalni dobi, sicer spodbujamo ohranjanje dosedanjih razmer. Dobro pa bi bilo, da bi izvajalce spodbujali k temu, da se približujejo najkrajši čakalni dobi, ki jo dosega določen izvajalec.

9. člen

Predlagamo, da se spremeni drugi stavek 5. alineje 9. člena:

(5) ... Če načrtovane zdravstvene storitve zaradi odsotnosti zaradi nepredvidljivih okoliščin ni dovoljeno predstavljati na drug termin za več kot 30 dni, ...

Obrazložitev:

Praviloma mora izvajalec oziroma vodstvo načrtovati odsotnost izvajalca zaradi izobraževanja in dopusta, zato mora načrtovati tudi spremembe v čakalnih seznamih.

*dr. Mateja Kožuh Novak,
predsednica ZDUS*

P. S.:

Te pripombe k predlogu pravilnika o najdaljših, še dopustnih čakalnih dobah za posamezne zdravstvene storitve in o načinu vodenja čakalnih seznamov je ZDUS 11. junija letos posredoval predlagatelju.

Iz pokrajinskih zvez

Srečanje upokojencev osrednjeslovenske regije

Ljubljana, Stožice, 9. september. Kakih 3.500 upokojencev si je z zanimanjem ogledalo stadion v Stožicah in prisluhnilo ljubljanskemu županu Zoranu Jankoviču, dr. Mateji Kožuh Novak in svojemu predsedniku Marjanu Sedmaku, ki je športnikom tudi razdelil pokale. Prostor srečanja na novem stadionu v Stožicah ni bila najbolj posrečena izbira, šlo je namreč za sto ali več metrov

dolg pokrit nadstrešek na enem od še nedokončanih objektov novega stadiona, po drugi strani pa je bila izbira stadiona v Stožicah več kot posrečena. Nedvomno je marsikdo prišel na srečanje v Stožice tudi zato, da bi si ogledal to novo ljubljansko in slovensko pridobitev.

Srečanje upokojencev spodnje podravske regije

Moškanjci, 5. september. Na srečanju sta bila slavna govornika predsednik pokrajinske zveze Franc Koderman in predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak. Slednja je zahtevala, da svoj del obremenitev sprejmejo tudi tisti, ki so za krizo najbolj odgovorni. »Ni prav, da ceno krize plačujejo najbolj revni,« je med drugim dejala.

20. srečanje upokojencev gorenjske regije

Rudno polje, 2. september. Na Pokljuki se je kakih štiri tisoč starejših Gorenjčkov in Gorenjčev po nagovorih predsednika gorenjske zveze Alojza Vitežnika in gostov zavzelo za vzdržna pokojninski in zdravstveni sistem. Dr. Mateja Kožuh Novak se je zahvalila

vsem, ki so poslali ZDUS pooblastila, da člani nadzornega sveta Vzajemne tudi v njihovem imenu poslej bedijo nad tem, da bodo vsa zbrana sredstva resnično porabljena samo za zdravstveno varstvo.

Srečanje upokojencev zgornje podravske regije

Maribor, 31. avgust. Zbrane je pozdravil predsednik Vladimir Šedivy, dr. Mateja Kožuh Novak pa je pozvala vodstvo DUS, ki je tudi prišlo na srečanje pod Pohorjem, naj kandidatov ne izbirajo samo med svojimi člani in naj posežejo v širše upokojenske vrste, kjer je veliko strokovnjakov, ki so se v preteklosti že izkazali z delom. »Naj kandidati ne le obljublajo, naj povedo, kaj so že naredili,« je Kožuhova svetovala zbranim upokojencem.

Srečanje upokojencev Posavja

Studenec pri Sevnici, 28. avgust. Kakim tisoč zbranim je dobrodošlico zaželela pokrajinska predsednica Marija Krušič, govornica dr. Mateja Kožuh Novak pa jih je pred bližnjimi volitvami pozvala: »Ne glejte na strankarsko pripadnost, volite samo tiste kandidate za župane in občinske svetnike, ki so že pokazali svojo naklonjenost malemu človeku!« Kot še posebej krivične je zavrnila obtožbe na rovaš upokojencev, češ da so sebični, saj so v teh neprijaznih časih prav pokojnine staršev pogosto edini vir za preživljanje nezaposlenih otrok in vnukov.

Srečanje

upokojencev Dolenjske in Bele krajine

Dolenjske Toplice, 7. avgust. Gostitelj, predsednik pokrajinske zveze Jože Jazbec je v pozdravnem nagovoru ugotovo-

vil, da so se od lanskega srečanja do zdaj zgodile velike spremembe, za upokojence sicer žal na slabše, še več pa je predvidenih. Podpredsednik ZDUS Anton Donko pa je za njim povzel: »Ker smo v preteklosti že zgradili državo s polno mero socialnega čuta

do sočloveka in medsebojne solidarnosti, bomo vsakič povzdignili glas, ko bodo sodržavljeni, naši otroci in vnuki zaradi pritiska kapitala in neučinkovite državne ostali orožani pravic, brez plač, brez plačanih prispevkov za pokojninsko in zdravstveno varstvo in podobno ...«

Srečanje pomurskih upokojencev

Moravske toplice, 30. junija. Na povabilo pomurske pokrajinske zveze društev upokojencev se je srečanja udeležilo blizu dva tisoč udeležencev. Slavnostna govornica je bila predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije dr. Mateja Kožuh Novak.

Vidi se je, da se bližajo volitve, zato se je povabilu upokojencev odzvalo za dopustniški čas nenavadno visoko število pomurskih politikov, so komentirali udeleženci. Prišli so štirje župani: iz Murske Sobotne Anton Štihec, iz Ljutomera in Gornje Radgone župana in poslanca Franc Jurša in Anton Krampuš ter poslanca Radovan Žerjav in Miran Györek, poslanec Laslo Gönc pa se je opravičil. Prišlo je še nekaj predsednikov sosednjih PZDU, Vladimir Šedivy, Franc Koderman, Emil Hedžet in Jože Jazbec.

Goste sta pozdravila župan Murske Sobotne Anton Štihec in predsednik pomurske PZDU in organizator druženja Mirko Lebarič, nato pa je upokojence nagovorila predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije dr. Mateja Kožuh Novak. Seznanila jih je z načrtovanim delom upokojenske organizacije in sindikatov. Zdaj, ko so upokojenci prevzeli nadzor nad delom Vzajemne, se mora zavarovalnica po besedah Kožuhove postaviti v službo zavarovancev in svojih lastnikov, ne pa da poskuša ugajati kapitalu in politiki. Pozvala je upokojence, naj na bližnjih volitvah volijo tiste politike, ki so že dokazali, da so naklonjeni starejšim, obiskujejo pa naj tudi svoje poslance v državnem zboru in jih opozorijo, da so šli v Ljubljano tudi po njihovi volji.

V kulturnem delu programa so nastopile pevke Marjetice iz Morav-

skih Toplic, zagodli so tamburaši iz Beltincev in ljudski godci Vrtnak iz Petrovcev, po slovensko so zbranim zapele Spominčice iz madžarskega Szombatheyja, program pa so sklenili folkloristi iz Satahovcev.

Srečanje upokojencev Primorske

Koper, 12. julij 2010. »Ne daje nam država, mi ji dajemo,« je pred dva tisoč primorskimi upokojenci, zbranimi na srečanju v Kopru, dejala predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak. Srečanja upokojencev južne in severne Primorske so izmenično eno leto na Goriškem in drugo na Koprskem. Letos je bilo v dvorani Bonifike v Kopru. Prišlo pa bi še več upokojencev, vendar so se nekateri zbal, da bo na srečanju na prostem preveč vroče. Zbrane sta pozdravili predsednika obeh PZDU, južnoprimorske Marjan Pavlič in severnoprimorske Alojz Vitežnik, predsednik koprške DU Anton Jenko, zbranim pa je zaželel dobrodošlico koprski župan Boris Popovič. Povedal je, da je Koper upokojencem prijazna občina. Prav te dni so namreč Kopru med drugim izročili svojemu namenu dnevni center za starejše občane, kjer jim bodo nudili brezplačno kakovostno preživljanje prostega časa ob učenju tujih jezikov, spoznavanju računalništva, imeli bodo kuharske delavnice, plesali bodo, brali, kartali in igrali šah, na voljo pa jim bo tudi zdravstveni kotiček. Prostor je velik 500 kvadratnih metrov, za dejavnosti pa je občina donirala centru še 50 tisoč evrov!

Primorski upokojenci so prijazno pozdravili tudi predsednika DeSUS Karla Erjavca. V svojem govoru je dejal je, da je švicarska formula usklajevanja pokojnin z gibanjem življenjskih stroškov primerena za Švicarje, saj so tam plače in pokojnine bistveno višje kot pri nas. Opozoril je, da DeSUS ne bo dovolil, da bi država polnila prazno proračunsko malho z evri, nastrganimi od pokojnin, saj se ta sredstva prek nakupov do zadnjega vrnejo gospodarstvu, pač pa naj raje poišče denar tam, kjer se ne investira, ampak troši. Za primer je navedel razkošne vile in jahte v bližnjem Portorožu.

Največkrat pa so prisotni s ploskanjem prekinjali predsednico Matejo Kožuh. Dejala je, da smo mladim med njihovimi liberalnimi pohodi v gospodarstvo puščali preveč proste roke, da so zavračali modrost starejših in da tako ne gre več naprej. Očitke, češ da se upokojenska organizacija politizira, je zavrnila z besedami: »Saj se ne vtikamo v politiko mi, politika se vtika v nas«. Opozorila je na povezovanje kapitala s politiko, tako v bolniški blagajni zmanjkuje denarja, upravljavci Vzajemne, te pete največje blagajne v Sloveniji pa ga na široko razdajajo prijateljem in političnim botrom. Res je izredna uprava pod vodstvom Dušana Kidriča našla in razdrla za milijon evrov škodljivih pogodb, ker pa pravim lastnikom država preko agencije za zavarovalniški nadzor ne dovoli temeljitejšega vpogleda v poslovanje zavarovalnice, je upravičen sum, da se po omarah Vzajemne valja še veliko podobnih primerov.

V kulturnem programu srečanja so nastopili pihalni orkester iz Sv. Antona, mešani pevski zbor Maestral iz Kopra, pevke Dekleta iz Škofij, moški pevski zbor Ciril Kosmač iz Kopra ter folklorna skupina Šavrini in Anka Šavrinke iz Gračišča.

info.zdus

Več in med generacijski centri

V zadnjem času pri nas dokaj pogosto uporabljamo izraz večgeneracijski in medgeneracijski center, pri čemer se zdi, da ni jasno, kaj naj bi to sploh pomenilo.

Za nekatere je večgeneracijski center že vsak prostor, ki si ga deli več generacij; po tej logiki so potem tovrstni centri že občinski prostori, prostori nekdanjih zadružnih domov ali krajevnih skupnosti, ki jih najemajo ali jih imajo brezplačno na voljo različna društva, klubi ipd. Denimo takole: dopoldne upokojevci, popoldne taborniki, zvečer pevski zbor. Ali pa je to, da si delijo prostor in ključne res že večgeneracijski center?

Marca 2010 smo v medijih lahko zasledili, da občina Domžale skupaj z investitorjem ... »že dve leti razvija projekt izgradnje medgeneracijskega centra v Domžalah. S centrom bo občina pridobila dodatna mesta za institucionalno varstvo, oskrbovana stanovanja in dnevni center za uresničevanje multifunkcijske skrbi za starejšo populacijo«. Iz napisanega lahko sklepamo, da pojmujejo medgeneracijski center kot prostor za bivanje in aktivnosti starejših. Torej ne kot center za sodelovanje med generacijami, temveč se omejujejo le na starejšo generacijo.

Drugače je s hišo Sadeži družbe v Murski Soboti, ki je prvi primer ustanovitve medgeneracijskega centra v Sloveniji, pobudnik zanj pa je bila Slovenska filantropija, ki je za to pridobila tudi sredstva Norveškega finančnega sklada. Medgeneracijski programi, ki jih ta hiša ponuja, so zasnovani na potrebah in zmožnostih starejše in mlajše generacije, pri čemer je poudarek na medgeneracijski izmenjavi znanj in izkušenj, vseživljenjskem učenju in s tem na novih možnostih zaposlovanja.

Z razvojem krajevnih medgeneracijskih centrov se ukvarja tudi Inštitut Antona Trstenjaka, ki sodeluje v pobudah v Komendi in Mariboru, žal pa je razvoj programov zavrta gospodarska kriza. Na lanskem festivalu za 3. življenjsko obdobje je ZDUS med drugim organizirala tudi posebno okroglo mizo na to temo.

Kako je to drugod v EU?

Nemški primer: Akcijski program večgeneracijskih centrov prenaša tradicijo sobivanja več generacij iz zasebne v javno sfero, temelji pa na potencialih vseh generacij in aktivira socialni kapital. Ta program je uvedla ministrica Ursula von der Leyen, ki je novembra leta 2006 odprla prvi večgeneracijski center v mestu Salzgitter. Število odprtih centrov se povečuje (do konca 2008 že 500), kar dokazuje uspešnost tega programa. Za petletno obdobje nemška vlada vsakemu centru zagotavlja po 40 tisoč evrov na leto. Za dve tretjini teh

centrov nemška vlada črpa sredstva iz evropskega socialnega sklada.

Centri so različni tako po vsebini, načinu vodenja, kot tudi po lokaciji. Ne glede na to, ali jih vodijo manjše ali večje civilne iniciative, župnišča, upokojevska društva ali družinski centri, vsi sledijo cilju, ki so si ga zadali v zvezni vladi: promocija sodelovanja in vzajemne podpore med generacijami in vzpostavitev lokalne mreže storitev, ki jih zares potrebujejo ljudje različnih starosti.

Večgeneracijski centri so centri odprtega tipa za vsakogar, prostor srečevanja različnih generacij, kot je to bilo včasih v razširjenih družinah. V času, ko se družinske vezi rahljajo, ti centri s sodelovanjem in podporo več generacij zapolnjujejo to vrzel.

Tako posameznikom kot tudi celotni družbi pomagajo slediti izzivom prihodnosti. So uspešna rešitev za osamljenost in odtujenost, saj spodbujajo vzajemnost, strpnost in pomoč. Pomagajo pri vzgoji in izobraževanju otrok, svetujejo družinam, spodbujajo občutek pripadnosti civilni družbi, angažirajo starejše, razvijajo družinske in medgeneracijske dejavnosti ipd.

V večgeneracijskih centrih si mladi in starejši pomagajo na različne načine, pri čemer je nadvse pomembno tesno sodelovanje uporabnikov in tistih, ki center vodijo. Obiskovalce vseh starosti najbolj povezuje centralni družabni prostor, ki je lahko tudi kavarna ali jedilnica. V drugih prostorih sodelujejo v manjših ali večjih projektih, pri nalogah in zamislih. Poleg tega pa delo večgeneracijskih centrov sloni tudi na strateških partnerstvih z drugimi ustanovami ali objekti, fundacijami in podjetji.

Kaj nudijo večgeneracijski centri? Centri se odzivajo na potrebe lokalnega okolja in potrebe različnih generacij. Nekatere storitve opravljajo centri sami, druge zunanji izvajalci. Izbor storitev je zelo širok, od občasnega varstva otrok in vrtnarjenja do storitev za starejše.

Naj predstavimo nekaj primerov:

- kavarna, kjer nudijo zajtrke, kosila, kavo, pecivo ipd., na voljo so tudi družabne igre, karte, šah ipd.;
- dnevno varstvo za otroke, starejše od 6 mesecev;
- dementni pacienti, ki ne morejo spati, lahko skupaj in pod nadzorom preživljajo dolge noči v kavarni;
- izmenjava storitev: na oglasnih deskah, internetu in s pomočjo drugih medijev posredujejo sporočila, kot denimo: »potrebujem mojstra za mala hišna popravila« ali »nudim pomoč na vrtu« ipd.;
- seniorska akademija: tečajji računalništva, jezikov itd. in
- starejši prenašajo svoje znanje in izkušnje na mlade, pomagajo šolarjem pri domačih nalogah itd., lotevajo se skupnih projektov.

Alenka Ogrin

Sklepi sej ZDUS

Sklepi seje komisije ZDUS za stanovanjski standard in bivalno kulturo

Datum: 19. maj 2010.

Prisotni: Anica Celar-Gorza, Ljudmila Drnovšek, Ljudmila Eržek, Otilija Kus, Ana Kuhar, Marija Marc in Martin Černjač, Franc Klemenčič (namesto člana Baniča), Karel Lorenčič, Emil Pepelnjak in Alojz Vitežnik.

Odsotnost je opravičila: Fanika Korošec.

Drugi prisotni: Marija Dietinger (članica skupščine NSPIZ) in Tomaž Banovec (član nadzornega sveta NSPIZ).

1. Pregled gradiva o delu in problemih stanovanjskih komisij po pokrajinah.

Sklep: Poročilo o delu komisij se dopolni s podatki, ki smo jih prejeli kasneje. Izvleček sprejetega stališča članov komisije bomo posredovali NSPIZ.

2. Plan komisije za leto 2010.

Sklep: Stanovanjska komisija bo obravnavala celoten spekter stanovanjske problematike, ki zadeva starejše. Ne bo se odrekla iskanju primernih predlogov reševanja stanovanjske stiske upokojujencev in bo predlagala, da probleme obravnavajo in jih rešujejo ustrezni organi.

3. Problematika pravil za oddajanje namenskih stanovanj NSPIZ, d. o. o., v najem.

Sklep: Komisija vztraja, naj se dohodninski cenzus NSPIZ zniža s 460 evrov na 400 evrov in da NSPIZ opustili zahtevo, da mora biti plačnik najemnine v delovnem razmerju za nedoločen čas, saj je to v času ekonomske krize povsem nerealna zahteva.

4. Obravnava predloga za organiziranje posveta o delu stanovanjskih komisij.

Sklep: Predlog za organiziranje posveta o delu stanovanjskih komisij na ravni občinskih DU in DU, ki se ukvarjajo s konkretno stanovanjsko problematiko, je zavrjen.

5. Razno.

Sklepa:

- Vnovično glasovanje je z 10. glasovi ZA potrdilo Emila Pepelnjaka za predsednika komisije pred njenim preoblikovanjem.
- PZDU Spodnje Podravje je potrdil svojo članico Marijo Dietinger za novo članico komisije za stanovanjski standard.

Sklepi seje komisije ZDUS za socialna vprašanja

Datum: 15. junij 2010.

Prisotni: Marjana Bajda, Slavica Golob, Ana Marija Prelec, Angelca Žiberna in Franc Horvat.

Odsotnost je opravičila: Rožca Šonc.

Drugi prisotni: Francka Četkovič, Nevenka Lekše, Branka Kastelic in Mateja Kožuh Novak (vsi ZDUS).

Sklep: Za predsedujočo komisije ZDUS za socialna vprašanja je imenovana Slavica Golob.

1. Pregled in potrditev zapisnika seje komisije z dne 13. aprila

2010 in korespondenčne seje komisije z dne 14. maja 2010.

Člani komisije so soglasno potrdili zapisnika komisije, ki je bila 13. aprila 2010, in korespondenčne seje komisije z dne 14. maja 2010,.

2. Pregled dela, povezanega z obravnavo zakonov s področja socialnega varstva.

Sklep: Komisija pooblašča Francko Četkovič in Nevenko Lekše za pripravo amandmajev k predlogu zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki jih ZDUS pošlje odboru DZ za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter poslanskim skupinam. Besedilo amandmajev je v prilogi, ki je sestavni del tega zapisnika.

3. Razno.

Sklep: Pri tej točki ni bilo razprave.

Sklepi seje komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve

Datum: 16. junij 2010.

Prisotni: Martina Kralj, Vida Karolina Rozman in Igor Lazar, Vladimir Puc, Anton Šoba in Franc Weindorfer.

Odsotnost so opravičili: Ana Bilbija, Mojca Zdovc in Emil Hedžet.

Drugi prisotni: Zdenka Ferfila in Milan Zabavnik (oba ZDUS).

1. Potrditev zapisnika 7. seje z dne 14. junija 2010.

Sklep: Poročilo o delu komisij se dopolni s podatki, ki smo jih dobili kasneje. Izvleček sprejetega stališča članov komisije bomo posredovali NSPIZ.

2. Vnovična obravnava predloga pravilnika o popisu.

Sklepi: V pravilniku o popisu se spremenijo in dopolnijo naslednji členi:

- v 1. členu se v 3. odstavku 4. alineja pravilno glasi: 'ob prenehanju ZDUS'.
- v 5. členu se doda nov 2. odstavek: 'V popisnih komisijah ne morejo sodelovati delavci, ki opravljajo naloge v računovodstvu.
- v poglavju X. Končne določbe se spremenjeni in dopolnjeni členi glasijo:

28. člen

Predlog pravilnika o popisu določi komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS in ga posreduje upravnemu odboru ZDUS v sprejem.

Upravni odbor na svoji seji obravnava pravilnik o popisu in ga sprejme z večino glasov.

29. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan, ko ga sprejme upravni odbor ZDUS in se od tedaj dalje tudi uporablja.

30. člen

Spremembe in dopolnitve tega pravilnika se sprejemajo po enakem postopku, kot je bil sprejet.

Komisija bo o predlogu pravilnika o popisu razpravljala v jeseni tega leta.

3. Obravnava osnutka pravilnika o delovnih razmerjih.

Sklep: Komisija bo predvidoma v jeseni tega leta nadaljevala razpravo o osnutku predloga pravilnika o delovnih razmerjih.

4. Obravnava osnutka akta o sistemizaciji delovnih mest.

Sklep: Komisija bo nadaljevala obravnavo akta o sistemizaciji na eni prihodnjih sej jeseni letos.

5. Razno.

Sklepi:

- Predsednica je seznanila člane, da je za 23. junij 2010 sklicala sejo skupine za pripravo predloga sprememb in dopolnitev statuta ZDUS in predlog aktov ZDUS. Na seji naj bi se skupina dogovorila o začetku in načinu postopka za spremembo statuta ZDUS.
- Člani komisije so po razpravi, v kateri so poudarili, da so nekatere akte ZDUS že obravnavali in ugotovili, da so strokovno dobro pripravljene. Zato so menili, da se strokovni skupini v seznanitev posreduje predlog pravilnika o popisu in osnutek pravilnika o delovnih razmerjih.
- Predsednica je predlagala članom, da bi prihodnje sejo sklicali predvidoma v mesecu septembru, če morebitne nujne seje ne bi opravili korespondenčno. Člani komisije so soglašali s predlogom.

Sklepi seje komisije ZDUS za mednarodno sodelovanje

Datum: 18. junij 2010.

Prisotni: Irena Levičnik, Mimica Kidrič, Ester Pleša in Franc Gombač, Jožef Strmec, Franc Tamše in Aldo Ternovec.

Drugi prisotni: Marjanca Golobič, Božena Kos, Alenka Ogrin in Anton Donko vsi ZDUS), Andrej Jus in Marjan Šiftar.

1. Festival za tretje življenjsko obdobje: načrtovanje mednarodne aktivnosti, naloge članov komisije.

Sklep: Komisije ustanavlja ožje operativno telo, ki se bo posvetilo organizaciji obiskov tujih predstavnikov civilne družbe, katerega člani so: I. Levičnik, M. Šiftar in A. Ternovec, povabili pa bomo tudi predstavnika MZDU Ljubljana. Sestanek bo 2. julija ob 9.00 na ZDUS. A. Trnovec bo povabil še predstavnike MZDUS Lj., MDDSZ in ZPIZ.

2. Informacije o mednarodnih aktivnostih med obema sejama

Sklep: A. Ternovec bo zaprosil MDDSZ za sredstva za prevajanje pomembnejših gradiv v slovenski jezik.

3. Razpis za sofinanciranje mednarodne aktivnosti društev upokoencev, predlog delitve sredstev.

Sklep:

Komisija je sredstva razdelila (v evrih):

1. Pomurska PZUD	600
2. PZDU Severna Primorska	400
3. PZDU Celje	550
4. Podravska PZDU	300
5. Posavska PZDU	500
6. Zasavska PZDU	300
7. Dolenjska PZDU	500
8. Koroška PZDU	300
9. Gorenjska PZDU	500
10. Šaleška PZDU	400
11. Spodnje Podravje PZDU	300
SKUPAJ:	4.650

A. Ogrin bo vsem prijavljenim PZDU poslala obvestilo o razdelitvi sredstev. Zneske bodo nakazali, ko bodo za prijavljena društva predložena dokazila o porabi. Če bi se znotraj ene PZDU prijavilo na razpis več društev, PZDU opravi delitev sredstev med prijavljenimi društvi.

4. Predlog kandidata za priznanje ZDUS iz DU Pragersko.

Sklep: Naslednja seja komisije bo v četrtek, 30. septembra 2010 v okviru festivala.

Sklepi skupne seje komisij ZDUS za socialna vprašanja, za pokojninsko politiko in za gospodarstvo

Datum: 24. avgust 2010.

Prisotni: Marjana Bajda, Karolina Slavica Golob, Branka Kastelic, Dunja Obersnel Kveder, Nevenka Lekše, Vida Rozman, Rožca Šonc, Anka Tomišek, Darinka Volčanšek, Angelca Žiberna in Janko Deželak, Peter Kropec, Franjo Krsnik, Janez Matoh, Mirko Miklavčič, Franc Šmajd, Janez Šolar, Franc Trampuž, Vlado Puc in Franc Skinder.

Prisoten tudi: Milan Zabavnik (ZDUS).

1. Potrditev zapisnika seje z dne 15. junija 2010.

Sklep: Komisija je soglasno potrdila zapisnik seje z dne 15. junija 2010.

2. Obravnava predloga zakona o prostovoljstvu.

Sklep: Posebna delovna skupina v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi, upošteva ugotovitve iz javne razprave, pripravi mnenja in stališča ZDUS do besedila predloga zakona o prostovoljstvu in ga v skladu s predpisanim rokom za javno razpravo (do 6. septembra 2010) posreduje predlagatelju zakona ministrstvu za javno upravo.

3. Obravnava predloga zakona o socialnem podjetništvu.

Sklepi:

- Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak predlagateljici zakona Andreji Meglič Černač predlaga podaljšanje javne razprave za 30 dni.

• ZDUS bo zagotovil prisotnost najmanj enega predstavnika na seji odbora za socialo DZ. Predstavnik ZDUS naj bo član komisije za gospodarstvo ZDUS.

• Oblikujejo naj se predlogi in pripombe k zakonu o gospodarskih družbah, ki bodo posredovani predlagateljem zakona.

• Zagotovi se spremljanje zakona o socialnih podjetjih, za kar bo skrbel strokovni sodelavec ZDUS Milan Zabavnik.

4. Obravnava zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Sklep: Oblikujejo se mnenja in stališča k novemu besedilu zakona, ki jih bo ZDUS posredoval predlagatelju zakona ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

5. Razno.

Sklep: Vodstvo ZDUS se zavezuje, da v sodelovanju s sindikati pri pristojnih organih sproži akcijo za dosledno izpolnjevanje zakonskih predpisov, ki delodajalcu onemogočajo izplačilo plač, dokler ne plača vseh obračunanih prispevkov in davkov iz plač. Nadzorni organi so dolžni v skladu s predpisi sankcionirati kršitelje.

Sklepi 2. korespondenčne seje komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve

Datum: 25. avgust 2010.

Sodelujoči: Ana Bilbija, Martina Kralj, Vida Karolina Rozman, Mojca Zdovc, Emil Hedžet, Igor Lazar, Vladislav Puc, Anton Šoba in Franc Weindorfer.

1. Predlog za podelitev plakete ZDUS za 60 let aktivnega in uspešnega delovanja DU Kočevje.

Sklep: Društvu upokojencev Kočevje se za 60 let uspešnega delovanja podeli priznanje velika plaketa ZDUS. Sklep je bil izglasovan soglasno.

2. Predloga kandidatov Franca Merharja in Feliksa Žagarja za priznanja ZDUS iz DU Kočevje.

Sklep: Na podlagi 3. odstavka 34. člena pravilnika o priznanjih z dne 20. junija 2010 komisija za kadrovske in organizacijske zadeve predlaga UO ZDUS, da spričo delovanja kandidatov Franca Merharja in Feliksa Žagarja obema izjemoma (mimo postopnosti dodelitve priznanj), podeli najvišje priznanje, t. j. veliko plaketo ZDUS. Sklep je bil izglasovan soglasno.

3. Predlog za podelitev plakete ZDUS za 60 let aktivnega in uspešnega delovanja DU Pragersko.

Sklep: DU Pragersko se za 60 let uspešnega delovanja podeli priznanje velika plaketa ZDUS. Sklep je bil izglasovan soglasno.

4. Predlog kandidata Feliksa Mikložiča za priznanje ZDUS iz DU Pragersko.

Sklep: Na podlagi 3. odstavka 34. člena pravilnika o priznanjih z dne 20. junija 2010 komisija za kadrovske in organizacijske zadeve predlaga UO ZDUS, da spričo delovanja kandidata Feliksa Mikložiča izjemoma (mimo postopnosti dodelitve priznanj), podeli priznanje malo plaketo ZDUS. Sklep je bil izglasovan soglasno.

Sklepi seje komisije ZDUS za gospodarske zadeve

Datum: 31. avgust 2010.

Prisotni: Janko Deželak, Franc Šmajd in Franc Trampuž.

Odsotnost sta opravičila: Igor Lazar in Vladislav Puc.

Drugi prisotni: Mirko Miklavčič, Matjaž Vizjak in Milan Zabavnik (vsi ZDUS).

1. Obravnava in sprejem zapisnika 5. seje komisije z dne 3. avgusta 2010.

Sklep: Zapisnik je bil sprejet soglasno, a s pripombo, da je avtor Janko Deželak in ne Mirko Miklavčič, kot je bilo pomotoma zapisano v ZDUS plus.

2. Informacija o projektu Kartica zaupanja.

Sklep: Predsedniku komisija nalaga, da v čim krajšem času pripravi dopis ponudnikom, in poskrbi, da bo takoj razposlan.

3. Informacija o projektu obnove zdravilišča Rimske toplice.

Sklep: Komisija je obravnavala razpoložljive informacije, do naslednje seje komisije pa se naj pridobi še nove.

4. Obravnava predloga zakona o delu in delovnih razmerjih.

Sklep: Komisija se je seznanila z vsebino vseh zakonov, ki so v razpravi.

5. Pobude in vprašanja članov.

Sklep: Razprave ni bilo.

6. Razno.

Sklep: Pod to točko so se člani komisije seznanili z razmerami stanjem v Vzajemni.

POSEBNA PONUDBA ZA SENIORJE 5 - dnevni paket za neverjetnih 175 evrov!

- 5-krat polpenzion v dvoposteljni sobi hotela aMord
- 4 –krat celodnevno kopanje v termalnem parku Bioterme
- pohod po Mali Nedelji
- obisk muzeja kmečkih orodij in strojev

Za rezervacije v mesecih avgust in september 10 odstotkov popusta!

Spoštovani!

V naravi, med griči in vinogradi v Mali Nedelji je hotel aMord z 38 sodobno opremljenimi sobami in z dobrotami, ki jih bodo za vas pripravljale naše kuharice. V neposredni bližini je termalni park Bioterme z 9 zunanjimi in 5 notranjimi bazeni. Temperatura termalne vode je od 27 do 38 stopinj C. Voda je čista, bogata z natrijem, kalijem in hidrojenkarbonatom.

Mala Nedelja pa je pripravno izhodišče za sprehode, kolesarske izlete po privlačnih krajih. Greste lahko na Staro goro z mlinom na veter, z bogato etnološko zbirko, s cerkvijo sv. Duha, odpravite pa se lahko še v obmejno Razkrižje z Ivanovim izviro, s Slomškovi mlinom in prazgodovinsko naselbino Gradišče.

Več informacij:

Hotel aMord, d. o. o.

Melita Ratnik, GSM: 041/308 100

SREČO JE LEPO DELITI.

PRISTOP

www.triglav.si

ZAVAROVANJE
ZA VARNE
VOZNIKE

-10%

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

 triglav

POPUST VELJA ZA ZAVAROVANCE, STARE 33 LET IN VEČ, PRI ZAVAROVANJU AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI IN ZAVAROVANJU VOZNIKA ZA ŠKODO ZARADI TELESNIH POŠKODB, IN SICER ZA OSEBNA VOZILA V LASTI IN UPORABI FIZIČNIH OSEB. VEČ INFORMACIJ NA AVTO.TRIGLAV.SI.